

Sid 2 | **LEDAREN:** Folkkyrkans plats i det finländska samhället är svårgripbar. En brytning är på gång och den diskuteras nu allt mer öppet, men begreppen är luddiga.

TORSDAG 5 MARS. NR 10/2015

Ser på kyrkan som ett helt konstverk

Sidan 20

Förtroende grunden för gott samhälle

Sidan 8

Auschwitz fick en ny betydelse

Sidan 10

Barnets sår

Sidan 2

Politiska höjdare tentades på kyrkans källarmöte

Vilka värden styr er? Det var grundfrågan när kyrkan ordnade värdedebatt inför vårens riksdagsval.

Sidan 5

Bristande administration äter upp pengarna

Sidan 4

Marika blir Amalia i musikal om missionär

Sidan 12

Andligt muskelminne bra när det blir mörkt

Sidan 6

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Begreppen flyter i brytningstid

KP DEN STORA undersökning som Kyrkans forskningscentral publicerade för ett tag sedan visade att finländarna fortfarande ser den lutherska kyrkan som en statskyrka. Den starka individualistiska tidsandan överlag gör att många lätt ställer sig skeptiska till kyrkan, som är en gemenskap som tycks ha många av de drag som sitter illa med det som värdesätts i dag. Hierarkisk: ja. Institutionaliserad: ja, onekligen. Kollektivt framför individuell: Svar, ja. I frågan om kollektivet ingår också den komplexa relationen till staten. Här är det en brytning på gång och den förändringen diskuteras allt mer öppet på senare tid. Inte minst handlar den om att parterna måste hitta sina gränser och definiera var den ena tar slut och den andra börjar. Men i det arbetet behövs också samförstånd för de de besvärliga gränssnitt där mycket tillhör bägge kollektiven. En rimlig begäran från kyrkans sida är att bli sedd också för det goda den kan bidra med, och det inte bara när det kniper.

KYRKANS VÄRDEKVÄLL speglade även frågan om religionens och folkkyrkans plats i det finländska samhället. Den blir svårgräpbar, inte minst därför att den nämnda förändringen har gjort att begreppen får luddiga gränser. Ambivalensen präglar uttryck som "det offentliga rummet" och "religionen en privatsak". Det är inte bara så att de betyder olika saker beroende på vem som yttrar dem, betydelsen skiftar också från fall till fall.

Paavo Arhinmäki inledde frågerundan om religionens plats i det offentliga rummet med att svara den inte ska synas offentliga rum och att vänsterförbundet bland annat därför förespråkar gemensam livsåskådning för alla i skolan. Men innan frågan gått varvet runt har den förändrats till att handla om hurvida religionen ska diskuteras i det offentliga. "Gärna mer diskussion för min del", avslutar Alexander Stubb. Det är en orättvis glidning, vilket Arhinmäki mycket riktigt påpekar. För vad är det offentliga rummet? Och var ska religionen diskuteras om den helt stryks från till exempel skolans schema?

I grund och botten saknar kollektivet en mun och en tanke. Livssyn och -åskådning kläs i ord och handling bara av enskilda individer: eleven i klassrummet, vårdaren på sjukhuset. Då handlar religionens synlighet inte längre om "kyrkans värden" utan om allt annat som är släkt med de mänskliga friheter vårt samhälle slår vakt om. Här blir dilemmat med den andliga undervisningen i försvarsmakten tydligt. Det är inte rätt att någon mot sin övertygelse måste delta i obligatorisk undervisning av andlig natur. Men det är inte heller rätt att förvägra majoriteten att få den i enlighet med sin konfession, särskilt om den förberedelsen motiveras av de själsliga utmaningar i uppdraget som mycket konkret handlar om liv och död.

Det ska inte heller förglömmas att kyrkan också är ett av de verkligt stora offentliga rummen. Som sådant en samhällspåverkare som med sina medlemmars tyngd har all rätt att föra fram sina grundvärderingar också till dem som styr landet.

"En rimlig begäran från kyrkans sida är att bli sedd också för det goda den kan bidra med."

PROFILEN: ILSE SAND

"Jag vill hjälpa människor att tycka mera om sig själva."

Skör på insidan

De handlingsmönster vi utvecklat för att undvika obehag står i vägen i våra relationer. Terapeuten och prästen Ilse Sand har fått jobba med sina egna försvarsstrategier och vill hjälpa andra att bli fria från sina.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Ilse Sand växte upp i en dysfunktionell familj där det var nödvändigt att använda många försvarsstrategier.

– En försvarsstrategi är en handling som en gång var en klok lösning på en svår situation, säger Ilse Sand.

De flesta försvarsstrategier uppstår tidigt i barndomen. De var den bästa lösningen det lilla barnet kunde komma på i en svår situation. Men samma strategier kan bli en central men omedveten del av våra handlingsmönster och vi använder dem när vi hamnar i en situation som påminner om någon av vår barndoms olösta kriser.

Ett exempel är barnet som växer upp med en förtvivlad förälder som talar mycket om sin smärta. Det barnets försvarsstrategi kan vara att avleda förälderns uppmärksamhet och börja tala om något annat. Senare i livet använder sig det vuxna barnet av samma strategi och börjar prata om något annat när det ställs inför andra människors problem.

– Mina föräldrar hade det svårt med sig själva. De skiljde sig när jag var tio år gammal. De försvarsstrategier jag använde som barn hindrade mig från att lära känna både mig själv och andra människor, säger Ilse Sand.

När hon var 23 år började hon gå i terapi.

– Jag lärde mig om vem jag själv var genom att skala bort lager efter lager. Jag fick också bättre kontakt med andra människor.

Präst för att hjälpa andra

Tidigt i livet kände Ilse Sand att hennes uppgift i livet var att hjälpa andra människor att må bättre.

– Jag ville hjälpa människor med deras smärta, hjälpa dem att tycka mera om sig själva. Innan jag började gå i te-

rapi tyckte jag inte om mig själv särskilt mycket, men jag fick hjälp med det.

Hon ville hjälpa andra, började studera teologi och blev präst. I elva år jobbade hon i en församling i den lilla byn Gjesing, på den danska landsbygden.

Men det hon brann för – att hjälpa människor att må bättre – kom i skymundan för det andra arbetet.

– Det fanns så mycket annat att göra. Jag hade svårt med konfirmanderna, jag kunde inte hantera dem och de visade ingen respekt för mig. Jag förväntades också tycka om att småprata och underhålla människor. Men jag är introvert och det var inte meningsfullt för mig. Det fanns förväntningar på mig som jag inte kunde möta.

Hon lämnade prästjobbet och blev terapeut. Hon fick utbildning i gestaltterapi och kognitiv beteendeterapi.

Fri från strategierna

Ilse Sand säger att den som använt sig av många försvarsstrategier i barndomen som vuxen kan vara så inskränkt i dem att det är svårt att få känslomässig kontakt med sig själv och andra. De som bara använt sig av måttligt med olika strategier kan vanligtvis leva goda liv och skapa meningsfulla relationer. Men handlingsmönstren kan ändå försämra livskvaliteten.

– Jag är övertygad om att vi kan bli medvetna om våra egna strategier och också bli fria från dem.

Ibland räcker det att fokusera på nuet, att lära känna vissa typer av beteenden hos sig själv och medvetet försöka förändra dem.

– Men om försvarsmekanismerna är starka är det bra att blicka tillbaka på barndomen. Vad var det som hände när du började använda dig av dem?

Hon rekommenderar att man talar

med någon: en terapeut eller en vän. Man kan lära sig mer om försvarsmekanismerna med hjälp av böcker.

– Nyckeln är att du blir varse dina egna försvarsmekanismerna. Bara genom att lära känna dem så kommer en del av dem att försvinna. Om du till exempel väldigt ofta skrattar när du vill säga något viktigt kan det räcka med att du noterar det.

En av de vanligaste försvarsmekanismerna är projektion. Ilse Sand hänvisar till bibelversen om varför vi ser flisan i vår broders öga men inte märker bjälken i vårt eget.

– Projektion är en mycket stark försvarsmekanism. Den person som ofta använder sig av den är skör på insidan och behöver mycket kärlek.

Att ständigt uppoffra sig själv för att hjälpa andra är en annan mekanism som är förhållandevis vanlig inom kyrka och församling.

– Det är en mekanism jag själv använt. Den som ständigt hjälper andra behöver inte möta sin egen inre smärta. Men det gjorde mig trött och ledsen.

Den som inte har sett till sina egna behov kan i längden inte heller hjälpa andra.

– Den du försöker hjälpa drar sig undan om du inte har kontakt med ditt inre.

Arg

Sättet vi använder försvarsmekanismerna på är ofta intuitivt.

– Häromveckan reagerade jag själv väldigt starkt med ilska, en av de allra vanligaste försvarsmekanismerna.

Hon berättar att hennes mamma, som länge varit dålig, dog. Att hon skulle gå bort var väntat och Ilse Sand anklagade sig själv för att hon inte fanns vid mammans sida när det hände.

– De första dagarna efter mammans död var jag bara arg. Ilskan är en mycket stark försvarsmekanism som inte tillåter några andra känslor, varken sorg eller maktlöshet.

Först efter två dagar, i goda vänners sällskap, kunde hon börja sörja.

– Min ilska försvann. Jag fick acceptera min mammas död och att jag inte var där när det hände. Det blev som det blev, jag gjorde det jag kunde. Det får räcka.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
May Wikström

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumerations@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

– FÖRSVARSTRATEGIERNA HINDRAR oss från att möta vår egen inre smärta, säger Ilse Sand.

ILSE SAND

PSYKOTERAPEUT, PRÄST OCH FÖRFATTARE.

BOR I ÅRHUS, DANMARK. HAR TVÅ VUXNA BARN.

TYCKER OM ATT DANSA OCH VARA I NATUREN.

HAR SKRIVIT BOKEN KOM NÄRMARE, SOM HANDLAR OM FÖRSVARSTRATEGIER OCH RELATIONER.

Finsk missionär fick fotopris

TÄVLING. Kändiskocken **Jamie Oliver** gav den finska missionären **Ari Vitikainens** måltidsbild första pris i en FN-relaterad fototävling.

Vitikainens foto av öshifolkets måltid i Laos fick pris i en tävling initierad av FN för att uppmärksamma matsäkerheten i världen.

Temat var familjemåltider och målet är att sprida medvetenhet om att al-

la familjer i världen samlas kring ett matbord i olika former – samtidigt som långt ifrån alla har möjlighet att äta sig mätta.

Ari Vitikainen arbetar i Laos som rådgivare och utbildare, utsänd av Finska Missionsällskapet.

FOTO: ARI VITIKAINEN

Nya strukturer, fler herdar?

KYRKOHERDAR. Biskop **Björn Vikström** tar i en Facebook-uppdatering ställning till den hotande bristen på kyrkoherdar i Borgå stift. Han tror att kyrkoherdarnas låga lön är en del av problemet, en annan är rädslan för byråkrati och pappersarbete.

Vikström tror att det förslag till ny samfällighetsstruktur som kyrkomötet ska ta ställning till i maj

kunde vara en lösning på byråkratiproblemet. "Kyrkoherden blir mera ledare för verksamheten i församlingen, alltså mer i stil med en nuvarande kapellförsamlings kaplan, medan ansvaret för fastigheter, ekonomi, personaladministration och förvaltning koncentreras till den nya tjänsten "samfällighetsprost", skriver Vikström.

farat

”Vi slösar inte”

Svenska lutherska evangeliföreningen (SLEF) är en av de berörda organisationerna, men verksamhetsledare **Göran Stenlund** känner inte igen sin organisation i Henricsons lista över problem.

– Vi är lyckligt lottade eftersom vår ekonomi och fastighetsförvaltning sköts av proffs. Vi har inte råd att slösa med våra medel.

Han tror att de flesta gör ett gott jobb med att förvalta sin ekonomi och att de som brister gör det på grund av för små resurser.

– Jag kan tänka mig att vissa små organisationer kunde ha nytta av att samarbeta, men det är sådant som alla själva måste avgöra.

FYRA ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Marcus Henricson sluter sig till att det finns fyra huvudsakliga vägar att gå för organisationer som vill samarbeta:

1. Större organisationer kan sälja tjänster till en eller flera mindre.
2. Organisationer kan bilda en pool av värdepapper, som förvaltas av experter.
3. Organisationer kan bilda en gemensam fastighetsfond, som förvaltar den totala fastighetsmassan.
4. Organisationer kan helt och hållet ihopslås.

ORGANISATIONER SOM BERÖRS

Några av de organisationer som hör till målgruppen för utredningen: Lärkkulla-stiftelsen, Förbundet Kristen Skolungdom, Församlingsförbundet rf, Laestadianernas Fridsföreningars Förbund rf, Förbundet Kyrkans Ungdom rf, Svenska Lutherska Evangelieföreningen rf, Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf., Svenska Kristliga Föreningen av Unga Män i Helsingfors rf, Kran r.f

ORT RÄTTELSE

Från Pemar

I förra veckans Kyrkpressen berättade vi om kapellet i Åkäslompolo och dess besökare. En av besökarna sades komma från Paimio, men orten heter naturligtvis Pemar på svenska. Vi beklagar misstaget.

FLER FLYKTINGAR? I en av snabbfrågorna under kyrkans värdekväll röstade 7 av 8 partiledare grönt. Bara sannfinländarnas Jussi Niinistö valde röd lapp.

Värdena styr också dem

KYRKANS VALDEBATT. Religionens plats i det offentliga rummet var en av frågorna när kyrkan tentade partiledarna.

TEXT OCH FOTO:
MAY WIKSTRÖM

I valtenten i domkyrkans krypta satte kyrkan agendan.

– Det är viktigt att inte det heliga försvinner ur den offentliga diskussionen. Utan trons dimension är vårt samhälle rent av skrämmande endimensionellt, sa ärkebiskop **Kari Mäkinen** i sin välkomsthälsning.

Frågorna till de åtta partiledarna ekade bekanta från det program kyrkan gett som en hälsning till nästa regering. Det handlade om stöd till familjerna, bistånd och religionsfrihet.

I den välregisserade showen under domkyrkans dramatiska källarvalv fick politikerna ta ställning till sådant som inte så ofta dyker upp i andra valtenter. Debattörerna togs också ut på Hel-

singfors gator med hjälp av videoinslag med intervjuer.

– Fatta sådana beslut som ni själva skulle vilja att andra gav er att leva med, löd en av uppmaningarna.

På vilken värdegrund?

– På vilken värdegrund står ditt parti? undrade kvällens debattledare redaktören **Heili Karhumäki-Seppä-Lassila** och kändiskyrkoherden från Berghäll **Teemu Laajasalo**.

”Kaveria ei jätetä” (ung. Lämna ingen i sticket) replikerade statsminister **Alexander Stubb**, medan försvarsminister **Carl Haglund** drog ner applåder genom att kontra sin sannfinländska granne **Jussi Niinistö** ”finländskhet” med ett ”tolerant finländskhet”. Inrikesminister **Päivi Räsänen** höll fram människovärdet, i likhet med centerns vice ordförande **Annika Saarikko**.

Ska tro få synas – var?

Till tonerna av *Den blomstertid* stegade Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** upp. Hans ärende gällde religionens plats i det offentliga

rummet. Samma vecka som värdedebatten hade Kyrkostyrelsen kraftigt kritiserat försvarsministeriets rapport om det andliga arbetet i försvarsmakten för att vara baserat på en negativ religionsfrihetsuppfattning.

– Vilken ställning tar du i ditt parti till frågan: Ska religionen få synas mindre eller mera i det offentliga rummet? undrade Keskitalo.

Paavo Arhinmäki inledde: – Religion är en privatsak, som inte ska föras fram i offentliga rum och inte heller hör hemma i politiken. Vi förespråkar en gemensam livsåskådning i skolan.

”Vad är det för logik att varken släppa in människor hit eller hjälpa dem innan det utvecklats en kris?”

Annika Saarikko i närkamp med Jussi Niinistö

– Men religionsfrihet är också rätten att tala om det man tror på, menade **Päivi Räsänen**. Invandrare förundrar sig över att vi finländare talar så lite om tro. Alla barn i Finland har rätt att bekanta sig med den kristna kultur som präglar landet, också de som kommer från andra länder.

Ville Niinistö förespråkade gränser mellan det personliga och det offentliga.

– Vi politiker ska inte besluta om hur religionen ska synas. Vi ska ge utrymme för detta, men inte utifrån våra personliga uppfattningar. Jag är medlem i den evangelisk-lutherska kyrkan, men om jag vill påverka den så gör jag det inte i egenskap av politiker utan inifrån kyrkan själv.

Statsminister **Stubb** konstaterade en paradox i att länder som officiellt avvisar religion har samhällen som är mer religiöst präglade än vårt.

– Ta till exempel USA. Jag har ingenting emot att religionen skulle synas mer hos oss än den gör nu, tyckte han.

Biståndsvittnesbörd

Debatten om Finlands biståndspolitik blev ställvis het.

– Vi förespråkar krishjälp framför bistånd, sade **Jussi Niinistö**.

– Vad är det för logik att varken släppa in människor hit eller hjälpa dem innan läget har utvecklats till kris? undrade **Annika Saarikko**.

Hon lyfte fram att kyrkan i det här fallet varit föregångare.

– När jag var barn var det i kyrkans barngrupper vi blev medvetna om att till exempel Afrika fanns och vilken verkligheten var där.

Flera av debattörerna vittnade om personliga, starka intryck från biståndprojekt de har besökt.

DE DELTOG I VÄRDEKVÄLLEN:

Vänsterförbundet: Paavo Arhinmäki (ordf.), **Svenska folkpartiet:** Carl Haglund (ordf.), **Sannfinländarna:** Jussi Niinistö (vice ordf.), **De gröna:** Ville Niinistö (ordf.), **Socialdemokraterna:** Antti Rinne (ordf.), **Kristdemokraterna:** Päivi Räsänen (ordf.), **Centern:** Annika Saarikko (vice ordf.), **Samlingspartiet:** Alexander Stubb (ordf.)

Positiv eller negativ religionsfrihet i det militära?

Kyrkostyrelsen har kraftigt kritiserat försvarsministeriets rapport om den etiska undervisningen och fältandakterna.

Kyrkan anser att arbetsgruppens förslag präglats av negativ religionsfrihet och kritiserar att ministeriet inte har hört kyrkor och samfund, men däremot fritänkarna. Frågan flimrade förbi i värdedebatten

i kryptan, där försvarsminister **Carl Haglund** viftade röd-grönt på frågan om det kyrkliga inslaget i det militära ska behållas i nuvarande form. Preciserat sig fick han inte.

– Poängen är att justitieombudsmannen påpekat att det inte går att fortsätta som förut, säger Haglund till KP.

Arbetsgruppen är intern och i den har fältbisko-

CARL HAGLUND
FOTO: MAY WIKSTRÖM

pen ingått. Haglund avvisar därför påståendet om att fritänkarna hörts mer än kyrkan, snarast tvärtom anser han.

Han ser en etisk undervisning där fältprästerna inte längre får jobba från kristen grund som en förlust för både kyrkan och alla kristna beväringar i jämförelse med alternativet att dela in undervisningen i grupper.

– Varför skulle det vara bättre att prästen fortfarande undervisar alla, men tvingas skala bort det kristna budskapet? Mitt syfte är absolut inte att ta bort kyrkans del i försvarsmakten, men samtidigt är det ett faktum att något måste göras.

För fältandakterna föreslås att de som inte vill delta har rätt att avlägsna sig.

Om att vara beredd

Om du har övat dig i tacksamhet så att den sitter i ditt andliga muskelminne klarar du dig bättre då de mörka dagarna kommer.

DEL 3

”Ske din vilja, såsom i Himmelen så ock på jorden”

Har du tänkt på vilken märklig sak det är att be ”Låt din vilja ske”? Vad kan det betyda att be att en Gud som är ”allsmäktig” ska låta sin vilja ske? Hur skulle det ens kunna vara på något annat sätt?

”Låt din vilja ske” är den första beskrivningen Jesus ger oss i Fader vår på hur Guds rike skiljer sig från världens rike, hur himlen skiljer sig från jorden. När kristna säger att Gud är allsmäktig betyder det inte att allt som händer i världen är styrt in i minsta detalj av Guds vilja. Det vore att göra Gud till en kugge i en maskin. Men Gud har gett sin skapelse frihet och därför händer här en massa som inte är i enlighet med Guds vilja.

Men i Guds rike, där låter vi Guds vilja ske. Det är alltså ett sätt att beskriva hur livet i Guds rike ser ut. Eller om man vänder på det: då vi lever så att vi strävar efter att låta Guds vilja ske, då lever vi en glimt av Guds rike.

En kärleksfull plan

Vad handlar detta då om? Varför är det så viktigt att Jesus väljer att sätta in denna rad i början av sin bön?

Det sätt att leva som Jesus vill lära oss bygger på hur vi väljer att se verkligheten. Vi kan välja att se verkligheten som ett uttryck för människors strävan efter makt och egenlystna kombinerat med en blind natur utan syfte eller mening. Eller så kan vi välja att se verkligheten som ett uttryck för en kärleksfull Guds plan, som visserligen inte är avslutad ännu, men på väg.

Ingendera är väl direkt mera ”sann” – i betydelsen bevisbar – än den andra, det är två perspektiv på verkligheten.

Men vilket sätt vi väljer får avgörande betydelse när vi möter svårigheter i livet.

Kristendomen har inget svar på frågan om varför det finns ondska och lidande i världen. Denna okunskap är en del av det som gör lidandet till lidande. Om vi visste varför vi måste lida skulle det inte vara lidande, det skulle vara träningsvärk. Och det har alltid varit en stor frestelse för kristna tänkare att försöka förklara lidandet i världen, men det är och förblir ett mysterium.

Det kristendomen har är sätt att hantera lidandet. Det är det som ”låt din vilja ske” handlar om. Dels insikten att det inte leder någon vart att fråga ”varför” inför lidandet. Det är inte ett fruktbart sätt att kanalisera vår smärta.

Men också att det finns sätt att öva

Vad är kristen tro bra för? På vilket sätt är ett kristet liv annorlunda än ett icke-kristet? Varför är Jesus viktig? Hur syns tro på Gud till vardags?

Söndagsskola för vuxna söker svar genom att ta avstamp i bönen Fader vår. Den är en introduktion i kristen tro som börjar från ett lite ovanligt håll, nämligen i livet här och nu. Patrik Hagman säger att han riktar sig till alla vuxna som känner att det är dags att ta reda på mer om kristendomen.

Sådant som treenigheten och Guds egenskaper får vänta lite. Däremot borde det bli klart redan från början: Kristnen tro, om vi tar den på allvar, är avgörande för hur vi lever våra liv.

sig i att bemöta det onda som kommer in i våra liv. Det är lätt att se hur lidandet i våra liv kan knäcka oss – när vi blir bittra, fastnar i offermentalitet eller tar till våld. Men hur kan vi förbereda oss så att risken minskar att det går så?

”Låt din vilja ske” handlar om att försöka se det som händer i världen som ett uttryck för Guds goda vilja för oss. Inte så att ondska är något Gud vill, men dels så att han förmår vända det onda till något gott, och dels så att han inte slutar att ge oss goda gåvor också när det onda sker. Att be ”låt din vilja ske” innebär att vi försöker lära oss att upptäcka dessa goda gåvor i vardagen, göra en sådan grundläggande tacksamhet till en del av våra jag, så att den finns där i vårt andliga muskelminne när de mörka dagarna kommer. När det stora lidandet möter oss kan det vara de små glimterna av godhet som gör det möjligt för oss att orka.

Träna genom gåvor

Det bästa sättet att förbereda sig på lidande är alltså att öva sig i tacksamhet. Det kan vi givetvis göra genom att påminna oss själva om att vara tacksamma för det goda vi får varje dag: trevligt väder, god mat, fina vänner. Men framför allt kan vi ge varandra möjligheten att träna tacksamhet genom att ge varandra gåvor.

Att ta emot en gåva är inte helt lätt. Helst försöker vi komma undan gåvans kraft genom att förvandla den till ett utbyte, att tänka oss att vi nog ska komma ihåg att ge något annat tillbaka en annan gång. Men om vi inte lär oss att ta emot en gåva utan motpresntation kan vi aldrig förstå kristendomen, som i grund och botten handlar om Guds gåva till oss, som vi aldrig kan kompensera.

”Om vi visste varför vi måste lida skulle det inte vara lidande, det skulle vara träningsvärk.”

Patrik Hagman

PATRIK HAGMAN håller söndagsskola för vuxna i Kyrkpressen den här våren. ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Andakt och trosamsas på Tro

ANDAKTER. De morgnar Anna Lampenius kör barnen till skolan och dagklubben lyssnar hon på bilradion.

TEXT: JOHAN SANDBERG
FOTO: MAY WIKSTRÖM

Hon kör sträckan mellan dagklubben och hemmet i Botby i Helsingfors en till tre dagar i veckan.

– Jag kör vid niotiden och då råkar Andrum komma på radion, säger hon.

Anna Lampenius har medvetet börjat anpassa sina körtider till radioandaktens sändningstid.

– Jag tycker om att lyssna på andakterna och om jag kommer fram medan Andrum pågår väntar jag i bilen tills den är över.

Aftonandakten lyssnar hon mer sällan på. Men när hon är i köket har hon radion påslagen och råkar aftonandakten komma så lyssnar hon.

– Jag tycker aftonandakten är lite tråkigare än Andrum. Det har hänt att jag därför stänger av den. Men Andrum har jag bara stängt av en gång för att den varit tråkig.

Anna Lampenius är tjänstledig barnmorska från nedlägningshotade BB i Borgå. Hon har tre barn i åldern åtta, sex och tre år.

På webben kollar hon regelbundet Facebook och följer med bloggar.

– Jag tycker om Huvfudsstadens Andetag-bloggar. Jag läser dem varje dag.

Tro om tro

Svenska Yle har sedan januari i år utvecklat sin webbsida Tro. Sidan som tidigare presenterat teveprogram och andaktsredaktörer innehåller nu också texter om de viktigaste helgerna och kyrkliga nyheter som inte ryms på Yles allmänna nyhetssidor.

– Det är glädjande att Yle själv tagit initiativet till utvecklingen. De ser det som sitt uppdrag som public ser-

LYSSNANDE CHAUFFÖR. Anna Lampenius brukar lyssna på Andrum i bilen. Det händer att hon och sonen sitter kvar på parkeringen för att lyssna klart innan de går in till klubben.

vice-företag, säger Hedvig Långbacka.

Långbacka är radioredaktör vid Kyrkostyrelsens svenska avdelning KCSA. I praktiken är det hon som för tillfället presenterar högtiderna och väljer ut nyheterna för Tro-sidan.

Anna Lampenius har ännu inte hört talas om den utvecklade webbsidan Tro. Följaktligen har hon inte varit inne på den.

– Det kunde vara bra att ha någon form av webbportal där man samlar information som berör tron, säger Lampenius.

Nyligen skulle hon ha haft glädje av en sådan när sexåringens kamrat förolyckades. – Då sökte jag information både på nätet och i litteraturen om hur man ska stöda barn i sorg.

Kunskapsbank

Någon webbportal är Yles Tro-sida ändå inte.

– En webbportal borde vara ekumenisk och jag ser det inte som KCSA:s uppgift att upprätthålla en sådan, säger Långbacka.

Men hon ser ändå utvecklingsmöjligheter för Tro-sidan.

– Vi hoppas att den ska bli en kunskapsbank. Från kyrkans sidan har vi föreslagit att också andra än de kristna högtiderna kunde presenteras där eftersom det handlar om public service.

Men att berätta om andra samfund och religioners högtidsdagar anser Långbacka faller utanför hennes kompetensområde. Det måste samfundens egna representanter göra.

– I det ekumeniska Kristliga Radioutskottet kommer vi att begära synpunkter på vilka högtider frikyrkliga anser vara viktiga.

VÅGA FRÅGA

Språkdräkt och bön

JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka

Katoliker och protestanter har olika versioner av bönen Fader Vår. Vad beror det på?

DET FINNS rätt många versioner av Herrens bön på svenska. Två av dem är godkända för bruk i den lutherska gudstjänsten. Den första är den bön vi vant oss vid sedan länge, den som har ordalydelsen ur Matt. 6: 9–13 i Bibeln från 1917. Den andra kallas den "ekumeniska" och lyder: "Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske på jorden så som i himlen. Ge oss i dag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss

inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen." Den ekumeniska versionen följer nästan helt översättningen av Matt. 6:9–13 i Bibeln 2000.

Kyrkohandboken för Finlands ev. luth. kyrka har den "traditionella" formen av Herrens bön i sina formulär, men framhåller att Kyrkomötet 1998 "beslöt att den ekumeniska formen får användas i gudstjänsterna vid sidan om den nuvarande".

BÖNEN I KYRKOHANDBOKEN avslutas med en "doxologi", en lovprisning, som lyder: "Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet." Doxologin finns inte med i bibeltexten, men enligt "Didache" (De tolv apostlarnas lära) fanns den med redan under det första århundradet när man bad Herrens bön. Anledningen till detta var att man från den judiska bönetraditionen bar med sig seden att alltid avsluta en bön med att pris och lova Herren.

DEN KATOLSKA kyrkan använder den traditionella formen av Herrens bön. Nyare översättningar är inte uttryckligen förbjudna, men får inte brukas i liturgiskt sammanhang. I liturgiskt bruk kan man efter orden ... "fräls oss ifrån ondo", infoga en sammanfattning som lyder: "Ja, fräls oss Herren, från allt ont, och ge oss fred i våra dagar. Bistå oss i din godhet, bevara oss från synd, och gör oss trygga i all oro, medan vi lever i hoppet om saligheten och väntar på vår Frälsares Jesu Kristi återkomst." Därpå följer doxologin som församlingens svar.

Om man är van att i gudstjänsten be med i Herrens bön enligt den ekumeniska formen och sedan går i en katolsk kyrka och där möter den "traditionella" formen som dessutom förses med sammanfattande tillägg och församlingens lovprisning i doxologin, är det lätt att känna sig en smula vilse. Men i båda kyrkorna ber man samma bön, som på grund av översättningsarbete fått olika språkdräkt.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

Det vi inte gör torsdagar klockan 18

Torsdagar klockan 18. Det fanns en tid då det klockslaget innebar en smär-

re kris i vår familj. Orsaken? Femåringens schemalagda fritidssysselsättning. Till en bör-

jan gick det ganska bra. Hon fick ta på den fina gymnastikdräkten, fick springa av sig, fick ett klistermärke i häftet på slutet. Men efter några månader svalnade intresset. En femåring har väldigt svårt att förstå vad det innebär att klockan är 17.45 och att man verkli-

gen måste åka iväg. Särskilt då man allra helst vill stanna hemma.

Jag vägrar tro att barn i dagisåldern behöver hobbyer. I vår familj har vi hoppat över dem. Simskolan har ersatt med regelbundna besök till simhallen med hela familjen (dottern

har lärt sig både att dyka och simma). Skridskoskolan har vi skippat, men snör på skridskorna de lördagsförmiddagar vi har lust och vädret tillåter (och packar ner varm kakao och kex). Musikleis provade vi på när flickan var fyra, utan större framgångar då hel-

ler. Det som senare väckte hennes sovande musikintresse var varken Imse vimsse spindel eller maracas i trä, utan en Disneyprinsessa på is och en ABBA-musikal. Bägge har gått på repeat i dvd-spelaren hemma. I samma veva flyttade en liten musikalartist in hos

oss, och engelskan tycks vi ha fått på köpet.

I en korridor i hemmet har min man förbjudit mig att ställa en möbel, då den är vigd för fotboll och inbandy (ja, vi har repor i par-ketten).

Tids nog hinner vi med torsdagar klockan 18.

FÖRINTELSEN. När Johanna Söderholm kom hem från en minnesceremoni i Auschwitz gjorde hon en märklig upptäckt. Denna dödens symbol hade för henne mist sin betydelse och blivit en livets symbol.

Livet vann över döden

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Ända sedan hon i tioårsåldern läste några böcker om en tysk flickas liv under andra världskriget har **Johanna Söderholm** varit intresserad av Förintelsen.

– Jag minns hur upprörd jag blev över att hon hatade så mycket att hon angav människor.

I dag intresserar sig sociologen i henne för hur samhället fungerade och vilka mekanismer som ledde till Förintelsen.

– Nazisterna hade suttit vid makten i nästan tio år. Hundratusentals barn och ungdomar tvingades under den perioden gå med i Hitler Jugend. De uppfostrades i tankesättet att vissa människor var mindre värda än andra. Nöts det in tillräckligt länge börjar man till sist tro på det.

Under det senaste året har Johanna Söderholm deltagit i två internationella utbildningar för lärare om hur man undervisar om Förintelsen och antisemitism. I somras deltog hon i en tre veckor lång kurs som ordnades i förintelsemuseet Yad Vashem i Jerusalem. Den

27 januari, då man firade att det gått 70 år sedan Auschwitz befriades, var Söderholm på plats som en del av ett fortbildningsprogram för lärare.

– Målet är inte bara att undervisa om och försöka förhindra en ny förintelse, säger Söderholm. Målet är att skapa tolerans gentemot andra människor. Vi kan börja med att se på vad vi säger och gör mot varandra i vardagen.

Shoah Foundation, stiftelsen som **Steven Spielberg** grundade efter att han gjort filmen *Schindlers lista* 1994, stod värd för kursen i Auschwitz. Stiftelsen har dokumenterat över 50 000 vittnesmål av judiska överlevande. Nu samlar stiftelsen in vittnesmål av överlevare från Rwanda och Armenien.

– Det sägs vara en aha-upplevelse för de rwandiska ungdomarna när de får höra att folkmord också hänt i andra länder. Det blir en brygga, fast man gärna skulle slippa sambandet. Men när det finns där kan man lika gärna koppla ihop dem.

Auschwitz berörde Johanna Söderholm.

– Det var en speciell grej att träffa

överlevande och höra deras berättelse. Var och en som hamnade där hade sin historia och sitt liv som de trodde de skulle fortsätta leva. Det livet försöker man nu plocka fram i undervisningen genom att lyfta fram en person ur de sex miljonerna, till exempel **Paula Lebovics** som var med oss i Auschwitz och befriades som tioåring. Det hon berättar om sitt liv före, under och efter blir mänskligt greppbart och inte bara histora.

– De bandade vittnesmålen är så ingående och kvalitativt välgjorda att man kan höra förändringarna i berättarens röst och se ansiktsdragen. Det är nästan lika berörande som att föra ett personligt samtal och helt annat än att läsa en bok. De som vill förneka Förintelsen kan försöka göra det, men jag har svårt att förneka 53 000 människors vittnesmål om vad som hänt dem.

Söderholm har, i likhet med många andra, funderat över hur Gud kunde tillåta Förintelsen. Inte heller hon har något svar.

– Men det är intressant att de som varit i koncentrationsläger fortfarande

LITTERATUREN LADE grunden för Johanna Söderholms intresse för historia.

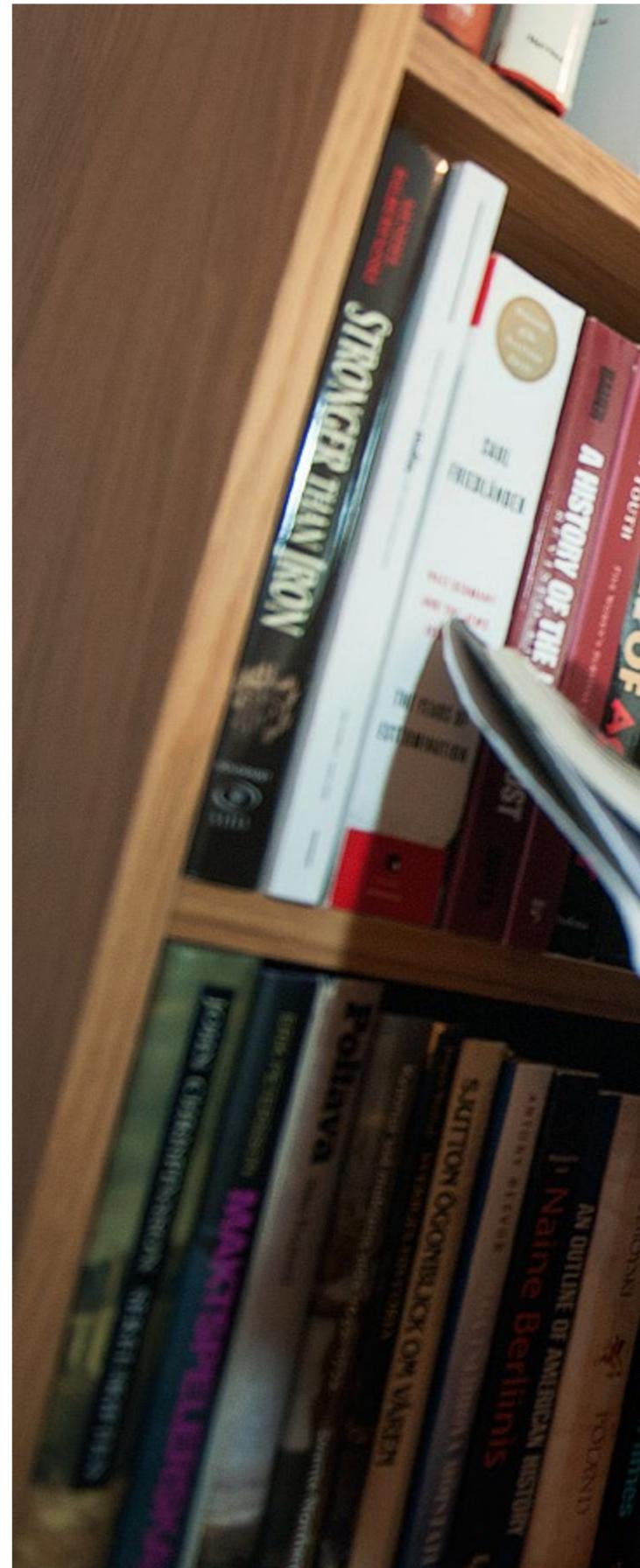
tror på en mening med livet. De minns pyttesmå saker någon gjort för dem när de var som mest utsatta, som att ge en extra brödbit eller låta dem gå före i kön. De bevarar det som bevis för att det trots allt finns något vackert i människorna. Det måste jag hålla fast vid. Tänk så mycket gott vi kunde göra om vi varje dag sade något uppmuntrande till en medmänniska. Ett ord kan få en människa att vilja överleva.

Efter att ha deltagit i minnesceremonin i Auschwitz har dess betydelse förändrats för Johanna Söderholm.

– För mig har Auschwitz som symbol bytt från död till liv. Det är märkligt, för lägret är ju en av de starkaste symbolerna för mänsklig ondska och grymhet. Jag ser livet som vann över döden. Den slutliga lösningen, att alla judarna skulle utrotas, lyckades inte.

En dag innan hon åkte till Jerusalem bröt konflikten i Gaza ut och medan hon var där eskalerade den.

– Det blev ganska jobbigt, för det förändrade atmosfären i Israel och satte också sin prägel på hela kursen. Det blev mer allvar i den och det

uppstod också häftiga diskussioner.

I takt med att konflikten drog ut på tiden minskade antalet turister i landet och de flesta flygbolag stoppade flygen till Tel Aviv.

– Folk började tacka oss för att vi var där och de var glada över att ingen dött i konflikten. Samtidigt höll nyhetsrapporterna oss underrättade om hur många människor som dött i Gaza. Ju längre tiden led desto mera måste vi tänka på hur vi ser på Israel och vems hem det egentligen är. Det var faktiskt ganska jobbigt.

De var aldrig i fara och hade heller aldrig känslan av att vara det.

– Det kändes extremt konstigt att inte se något av den militära konflikten.

Nya idéer för undervisningen

Genom utbildningarna har hon fått många nya idéer hur man kan undervisa om Förintelsen.

– I Jerusalem fick jag veta hur man kan använda digitala kurser med de videoinspelade berättelserna. Berättelserna levandegör undervisningen. Stirrar man sig blind på antalet männ-

”Ett ord kan få en människa att vilja överleva.”

iskor som dödades blir de bara en grå, ansiktslös massa.

Som stöd för undervisningen finns också litteratur, dagböcker, film, konst och musik. Man kan undervisa om den ur filosofiska, etiska, religiösa och sociologiska aspekter.

– Mycket av undervisningen faller i dag på historielärarna. Men speciellt utbildningen jag fick i Auschwitz visar att man inte bara kan skyffla det som hände tillbaka till historien. Förintelsen kan ske på nytt.

Hon har också funderat på hur man ska överbygga det tidsmässiga och geografiska avståndet.

– Det är svårt att koppla det till dagens Finland på ett meningsfullt sätt. Vi kan läsa dagböcker av **Anne Frank** och andra men det kommer inte nära oss. Ska vi nå målet att uppfostra toleranta individer så bör vi koppla det till nutid.

Här kommer hon också in på hur föräldrar under krig sänder sina barn till okända platser i hopp om att de ska vara i säkerhet där.

– Här borde man se kopplingen mellan nu och då. Frågan är också varför

desperata föräldrar inte ska få skicka sina barn till säkerhet. Varför tar vi inte emot barnen när också vi sände bort våra barn under kriget? Varför kan vi inte göra det men inte andra? Det är ett humanitärt och etiskt dilemma.

Tycker du att judarna är hårdare drabbade av rasism än andra folkslag i dag?

– För ett år sedan hade jag svarat att rasismen gäller alla. Men nu har det skett attacker i Paris och Köpenhamn. Vi ser hot mot judiska skolor, synagogor och åldringshem över hela Europa. Just nu ser vi definitivt ett obehagligt uppsving av antisemitism.

Medan hon bodde i Estland läste hon mycket om Stalin och hans terror.

– Det hjälpte mig att förstå det post-sovjetiska samhälle jag levde i. Det var inte lätt att förstå det när man inte var uppväxt i det.

Hon upptäckte att det fanns antisemitism också i Estland. Den uppenbarade sig genom skämt om judarna.

– Speciellt äldre människor kunde i förbifarten slänga ur sig att de nog vet hurudana judarna är. Att finna den re-

toriken där var ganska omskakande. Vi ska komma ihåg att Estland var det första naziokuperade landet där judarna mangrant dödades.

Förintelsen är en svår fråga i Estland. Esterna har egna sår från Sovjettiden då tiotusentals ester blev deporterade till Stalins fångläger.

– Där finns mycket laddning i fascism och nazism som också har med Sovjetockupationen att göra. Då Sovjet sägs ha befriat Europa från fascismen kände sig inte Estland jättebefriade när de samtidigt blev ockuperade.

JOHANNA ULRIKA SÖDERHOLM

- **Varit lärare** i sociologi vid Åbo Akademi och Tallinns Universitet.
- **Nu ämneslärare** i engelska på ÅA och Vasa Universitet.
- **Intresserad av** historia och speciellt Andra världskriget.
- **Var bosatt** i Estland 2000–2008.
- **Är och varit** aktiv i de svenska församlingarna i Vasa och i Tallinn.

SAMHÄLLE. Den nordiska välfärdens framgångssaga bottnar i vår tillit till myndigheter, utbildning och varandra. Men alla ryms inte med i sagoboken. – I praktiken når vi kanske inte alltid upp till den standard vi önskar, säger diakoniarbetare Beatrice Karlemo.

Idyllen i norr?

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

ILLUSTRATION: MALIN AHO

I det här landet litar vi på varandra. Vi känner oss trygga, har tilltro till att någon tar hand om oss när vi blir sjuka, att försäljaren vi köper vår middagsmat av inte försöker lura oss på pengar och att polisen som patrullerar i våra städer gör det för att skydda oss från eventuell fara.

Det är sällan vi tänker på att det här är ett resultat av det vi kallar det nordiska välfärdssamhället. Ett begrepp vi med fördel vill föra fram som någonting beundransvärt, en modell som andra länder studerar i avund. Men vad innebär ett välfärdssamhälle egentligen?

Vår välfärd grundar sig på att nordborna har haft, och fortfarande har, tillgång till ett relativt gott socialskydd. Vi har en någorlunda fungerande demokrati och ekonomi. Staten stöder den enskilda individens möjligheter och jämställdheten mellan könen.

– Ett gott samhälle erbjuder var och en möjligheten att vara nöjd med sig själv och uppmuntrar oss att göra det bästa av vår förmåga, säger **Thomas Wilhelmsson**, kansler vid Helsingfors universitet och föreläsare i ämnet det nordiska välfärdssamhället.

Tillitens folk

Vi har lärt oss att betrakta den nordiska välfärden som någonting evigt och orubbligt. Men precis som i vilket förhållande som helst är det när

man börjar ta varandra för givet som det baskar utför.

– Det är viktigt att inse att de globala förändringarna påverkar oss vare sig vi vill det eller inte och att den nordiska välfärden inte är någon självklarhet. Den måste underhållas och jobbas för, säger Wilhelmsson.

Finländarna ifrågasätter inte välfärden eftersom vi litar på att den fungerar. Vi vågar tro på varandra och på att vi skapar det goda samhället i gemenskap med andra.

– Vi finländare har ett stort förtroende för det samhälle vi lever i. Vi litar på myndigheterna, kyrkan, universiteten, grannarna. Och förtroende är grunden för ett välmående och rättvist samhälle. Förtroende är också en ekonomisk framgångsfaktor eftersom vi vågar skriva kontrakt och teckna avtal med andra parter. Vi litar på att de sköter sin del av överenskommelsen, säger Wilhelmsson.

Något för alla

När EU frågade medlemsländerna om de litar på rättsväsendet i det egna landet hamnade Finland i topp. Här litar 85 procent av befolkningen på rättsväsendet. Danmark delar toppen med Finland, medan också Sverige med sina 76 procent hör till de länder som placerar sig högst. I botten hamnar Slovenien med 24 procent.

Samma sak gäller konsumenternas förtroende för marknaden. Enligt Konsumentforskningscentralens rapport från år 2013 känner 73 procent av finländarna ett förtroende.

DEN NORDISKA välfärden kännetecknas av att alla medborgare får ta del av vad den har att erbjuda.

Kanske beror de positiva attityderna på våra erfarenheter? Vi litar på staten för att staten gett oss en orsak att lita på den. Det att medborgarna har ett så stort förtroende för myndigheterna är en stor del av vårt välfärdssamhälle. Men det innebär också att

vi inte hux flux kan exportera en modell med rådet "börja lita på varandra så blir allting bra".

– Nej, det går såklart inte. Men vi kan framhålla att orsaken till att vi litar på varandra bottnar i våra gemensamma grundläggande värdering-

”Välfärdssamhället ska bestå av olika typer av resurser och diakonin är en av dem.”

Beatrice Karlemo

UNIVERSITETSKANSLER THOMAS Wilhelmsson menar att det förtroende som nordborna känner för varandra också är en ekonomisk framgångsfaktor. FOTO: MICHAELA ROSENBACK

sig en ordentlig törn nu med tanke på allt som hänt i världen, till exempel attacker mot Charlie Hebdo i Paris och synagogan i Köpenhamn?

– Visst finns det en risk för att samhället delas upp i vinnare och förlorare. De nationalistiska tongångarna i Europa i dag är skrämmande. Därför måste vi jobba aktivt för att upprätthålla vår öppenhet och vår känsla av tillhörighet. Wilhelmsson fortsätter:

– Hos oss innebär välfärd att alla kan dra nytta av den. Hälsovård, skolgång och barnbidrag erbjuds alla oavsett hur förmögna de är. Det skiljer Norden från de kontinentala välfärdsmoddellerna där hjälpen går till de mest utsatta och de rika inte vill betala skatt eftersom de aldrig får någonting ut av det. Då föds också tankesätt som ”de fattiga får skylla sig själva”.

Ta hand om de frivilliga

Beatrice Karlemo är diakoniarbetare i Esbo svenska församling och i sitt jobb möter hon personer som inte alltid tycker att Finland är ett välfärdssamhälle.

– Vårt mål är att vara det, men i praktiken när vi kanske inte alltid upp till den standard vi önskar. Ett stort problem är att vårt socialsystem är så invecklat och byråkratiskt. Och när människor befinner sig i en svår situation har de inga krafter kvar att gå igenom en arbetsdryg process med mycket pappersarbete. Därför är kyrkan och diakonin så viktig. Inom diakonin möter vi människor, utan en massa papper och det är mycket befriande. Karlemo betonar, precis som Wilhelmsson, att känslan av tillhörighet är viktig för välfärden.

– Det är inte alltid pengarna som avgör vem som klarar sig i vårt samhälle och vem som mår dåligt. Människor som har ett stort skyddsnet omkring sig har lättare att ta sig igenom en svår period. De som är ensamma har det betydligt tuffare.

Diakonin behövs bevisligen. Är det ett tecken på att välfärden sviktar eller är det tvärtom ett tecken på att vi hjälper dem som behöver hjälp?

– Välfärdssamhället ska bestå av olika typer av resurser och diakonin är en av dem. Välfärd handlar mycket om hur man bemöter de problem som alltid kommer att finnas i ett samhälle. Tröskeln är låg att ta kontakt med diakonin och hittills har vi lyckats hålla hjälpen ganska obyråkratisk. Diakonin ska finnas till för alla, och går någonting utanför vårt kunskapsområde ser vi till att andra instanser kopplas in så att personen får den hjälp som behövs, säger Beatrice Karlemo.

Hon håller med Thomas Wilhelmsson om att finländarnas förtroende för sina medmänniskor är en viktig byggesten i det vi kallar det goda samhället. – Vi har en stor tillit till varandra och också en hjälparanda i vårt land. Men vi kunde bli bättre på att ta hand om de många frivilliga som erbjuder sin hjälp. I början tror man kanske att det handlar om att högläsa tidningen eller köpa mat, men när man lär känna människor kan man få ta del av ganska jobbiga saker. Därför skulle det vara viktigt att stödpersonerna får någon typ av utbildning innan de tar sig an uppgiften att hjälpa.

Det finns inget enkelt svar på hur välfärdssamhället ska upprätthållas och utvecklas. Thomas Wilhelmsson betonar utbildningen på alla stadier, Beatrice Karlemo att människan alltid borde komma före pappersarbetet. De här faktorerna, och många fler, är bitar i ett stort pussel som vi lägger med gemensamma krafter.

ar. Hit hör demokrati, yttrandefrihet och allas lika människovärde, säger Wilhelmsson.

Om en så stor del av vårt välfärdssamhälle stöder sig på vår tillit för våra medmänniskor och staten, kan det inte ha fått

Juridisk byrå HENRICSON & KIETZ

Kungsg. 7, 10600 Ekenäs 050-555 3616
henricson.kietz@surfn.net 0400-470 709

LOCUS

www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Håll dig frisk!

NYHET

Stöd din motståndskraft under flunssaperioden.

Unik kombination av havtornsbärets flavonoler, C-vitamin och zink.

1 – 3 tabletter per dag.

Från hälsokostaffärer och på apotek.

1960
Valoravinto

www.valoravinto.fi/tyrni-immuno

Svenska hörsel förbundet rf ordnar kurser och ett informationstillfälle om syn och hörsel

Informationstillfälle på G18 i Helsingfors

I samarbete med Svenska pensionärsförbundet och Förbundet Finlands Svenska Synskadade

Tidpunkt: 17.3. kl. 13 – 18

Plats: Georgsgatan 18

Målgrupp: de som vill veta mer om hörsel- och synnedläggning

Anmälan: senast 10.3. till annika.barlund@horsel.fi

Arbetslivskurs

Tidpunkt: 10 – 12.4.2015

Plats: Ruissalo Spa Hotel, Åbo

Målgrupp: hörselskadade i arbetslivet

Anmälan: senast 9.3.2015

Pris: 60€ (inkl. kost, logi och program)

Må Bra – kurs

Tidpunkt: 18 – 20.9.2015

Plats: Silja Lines färja

Målgrupp: personer med hörselskada i en påfrestande livssituation

Anmälan: senast 30.6.2015

Pris: 80€

(inkl. kost, delad 2-pers hytt, program)

Svenska hörsel förbundet rf
Georgsgatan 18, 00120 Helsingfors
www.horsel.fi, Tfn 09 663 392

Annonsera i Kyrkpressen!

KP

KYRKPRESSEN

Med en annons når du hela Svenskfinland.
Spara energi och pengar!

Kontakta våra annonsförsäljare:
Leif Westerling 050 329 4444, Jonny Åstrand 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fi

Annonsinfo på www.kyrkpressen.fi

ELLIPS

Nu pratar alla religion – åhå!

Diskussioner om religion i medier – jag följer med dem alla. Jag har jobbat länge på Kyrkpressen och vant mig vid att koppla på min religiösa radar varje gång jag slår upp en tidning eller knäpper på radion. I själva verket är radarn så aktivt påkopplad att jag kan läsa "yrkan" som "kyrkan" eller "vispen" som "bispen".

Ofta har det varit torrt, som att vandra i en öken. Jag bläddrar igenom tidning efter tidning utan att hitta den minsta anspelning på tro eller religion. Ibland har jag till och med känt att journalister aktivt undviker att skriva om sådant, även i sådana fall då det funnits något att rapportera om.

Men nu har någonting hänt. Tidning efter tidning innehåller intressanta kolumner om islam och kristen tro. Slaget efter tolv handlar om antisemitism och jag hör en terrorismforskare hänvisa till en undersökning som säger att aktivt troende muslimer i själva verket är mindre benägna att ansluta sig till extrema grupper än sådana som sällan sätter sin fot i en moské.

Jag läser Anna-Stina Nykänens kolumn i Helsingin Sanomat. I den jämför hon diskussionen om religion med en finne som de (intellektuella) journalisterna hoppats ska torka borta bara man låter bli att peta på den. Men den är envist kvar. Religionen har inte försvunnit någonstans, tvärtom. Den måste diskuteras.

Plötsligt sitter jag med en hög av artiklar att citera. Plötsligt är det inte bara Kyrkpressen som skriver om religionsmöten, antisemitism och postsekularisering.

Efter många år i öknen har jag kommit till en oas.

• SOFIA TORVALDS

Tre män och ett kall till Ovamboland

MUSIKAL. Amalia Skoglund var en av de första missionärerna som sändes ut från Finland på 1800-talet. Hennes öde skildras nu i form av en nyskriven musikal. Marika Westerling tolkar huvudrollen som Amalia – en kvinna som förlorade allt men stod fast vid sitt kall.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

Amalia Starck gifte sig första gången som 26-åring. Hennes man, en betydligt äldre kyrkoherde från Padasjoki, dog ett år efter bröllopet och Amalia blev änka med kyrkoherdens stora barnaskara att sköta om.

– Det här är bara upptakten till Amalias dramatiska berättelse. Sitt livs kärlek fann hon i missionären **Gustav Skoglund**. När de efter nio års väntan förenades i Afrika så dog Gustav av sjukdom inom fem veckor, berättar skådespelare **Marika Westerling** som bekantat sig med Amalias öde genom den korrespondens som finns bevarad mellan Amalia och hennes släktingar.

Breven, tidningsartiklar, protokoll och annat arkivmaterial ligger som grund för den musikteaterpjäs **Päivi Mattila** skrivit. Hon är koordinator för musik- och konstverksamhet vid Finska Missionssällskapet och råkade på Amalias öde i samband med ett bokprojekt redan på 1990-talet.

– Jag började leta efter mer information om Amalia men pappren blev liggandes i en mapp fram till 2013. Då kändes det som att den här berättelsen

”Fastän ingenting gick som hon hade tänkt sig så föll sakerna ändå på plats till slut. Det är tröstrikt.”

måste få bli berättad i form av en föreställning, säger Mattila.

Finlandsnamibier

Vid pjäsens början är Amalia 28 år och änka men det finns också scener från slutskedet av hennes liv, när den 65-åriga Amalia, gift för tredje gången och bosatt på en missionsstation i Namibia, diskuterar med sin dotter.

– Visst är det en ganska saftig roll, konstaterar Marika Westerling.

Hon uppskattar att få göra teater med andliga förtecken och har också tidigare gästspelat med Missionssällskapets Teater Kumbe.

– Det är annorlunda produktioner jämfört med arbetet på de stora teaterinstitutionerna. Här gör vi mera tillsammans och det känns alltid som väldigt meningsfulla produktioner.

Utmärkande för pjäsen om Amalia är att för rollerna som ovambofolket har ensemblen lyckats samla ihop namibier bosatta i Finland.

– På scenen får vi tillsammans berätta en del av vår gemensamma historia, säger Päivi Mattila.

Bland annat kung **Kambonde** spelas av **Hans Namuhuya** som också är verksam inom Missionssällskapets kör Jakaranda.

– Det är värdefullt också eftersom de har förstahandsinformation om kulturen i Namibia. När de funnit detaljer i manuset som inte stämt med deras sedvänjor så har texten skrivits om.

För tillfället ligger texten hos skådespelarna.

– Vi har hållit på sedan hösten men

▲ **MARIKA WESTERLING** är utbildad vid Royal Academy of Music i London. I vår gör hon huvudrollen som Amalia Skoglund i FMS-produktionen Amalian kutsumus. FOTO: MARKKU MATTILA

▶ **AMALIA VÄNTADE** i nio år på att få åka till sin fästman som blivit sänd till Ovamboland. FOTO: FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPETS BILDARKIV

har inte haft några intensiva övningsperioder ännu. Nu gäller det åtminstone för mig att på egen hand träna in texten, säger Westerling.

Upplägget passar henne bra eftersom

Med öga för den vackra kärnan

BOK

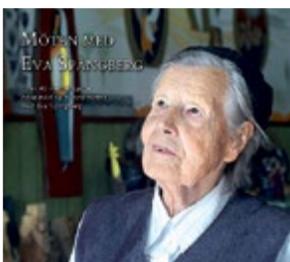
Möten med Eva Spångberg

Redaktör: Carl-Åke Borneling m.fl.
Förlag: Bornelings förlag och Förlaget Åsnan

Eva Spångberg verkar ha varit en människa som kän-

de både det djupa allvaret och den djupa glädjen. Hon var äkta rakt igenom och det inger respekt.

Eva Spångberg dog år 2011 och det här är en minnesbok över henne. Bokens upplägg är enkelt: ett fyrtiotal personer delar med sig av sina minnen av Eva rakt upp och ner. Läsning-

en blir aldrig tråkig. Jag tänker att de många berättelserna fungerar lite på samma sätt som de fyra evangelierna. Samstämmiga, men

med olika nyanser och detaljer som växer fram till en rik helhet.

Skulptören Eva Spångberg kallade sig själv "förkunnare i trä", men hon kunde också konsten att tala så att orden nådde fram. Hennes verk pryder många kyrkor och församlingshem i Sverige. Hon menade att skulpterandet handlade om att skala bort allt överflödigt tills man tagit fram bilden som fanns färdigt inne i träet.

Hennes människosyn var den samma och den inspirerar. Det gäller att se den goda kärnan som finns i var och en.

Människorna som minns henne levererar ett samfällt eftermäle: "Så liten och enkel och så stor." Hon hade hjärta för de mest trasiga och tilltufsade och brukade plocka upp missbrukare från parkerna i Växjö för att ge dem husrum och arbete på sin gård. Det enda jag saknar i den-

na bok är fler av deras berättelser.

Boken berikas mycket av alla bilder på Spångbergs verk. Min favoritskulptur heter "Jungfru Marie bebådelse". Hon gjorde den av en förkolnad träbit då hennes hus hade brunnit ner. Inne i det svarta, förbrända träet glimrar en stråle av guld ner över en liten Maria och en ängel. Nåden växer fram mitt i det mest förstörda. Det är starkt.

• JOHANNA GRANLUND

hon för tillfället är värdledig och hemma med sin dotter.

Kallad att vara sig själv

Själv har Marika Westerling flera arter men också missionärer i släkten. Hon har tidvis själv lekt med tanken att åka ut som missionär.

– Jag har en examen i socialt arbete även om jag aldrig jobbat med det. Samtidigt är jag lite ambivalent inför missionsuppdraget, titeln missionär skulle kännas främmande för mig. Jag talar helst om Gud när folk frågar och verkligen är intresserade av att tala om tro.

Genom arbetet med Amalia har hon fått tillfälle att fundera mera över både tro, mission och det kall som Amalia upplever till missionsarbetet.

– Kallelse, ledning och mening är storheter som jag nog inte riktigt får ordning på. Men också Amalia tvekade flera gånger på sitt kall, på vad som

verkligen var meningen med hennes liv. Fastän ingenting gick som hon hade tänkt sig så föll sakerna ändå på plats till slut. Det är trösterikt.

Amalia får två barn i Ovamboland tillsammans med **Philipp Diehl**, en tysk missionspredikant som redan första gången de träffas frågar ifall hon vill gifta sig. Senare hoppas Amalia att hennes dotter **Lina** ska fortsätta moderns arbete som lärare och missionär i Ovamboland. Men Lina blir förälskad i en tysk man när hon är i Europa och studerar och vill inte återvända till Afrika.

– Texten och breven har fått mig att fundera på kallelse, att vara kallad till något. Det som är ens kall behöver inte alls vara rätt för någon annan. Amalias dotter hade en annan väg att följa än hennes mamma. Kärnan ligger väl just i att våga följa sin egen väg och inte någon annans.

AMALIAN KUTSUMUS

• **Premiär 15 maj** i Lumosalen i Korso. Efter premiären ges endast tre föreställningar.

• **Pjäsen spelas** på finska.

• **Manus och musik:** Päivi Mattila.

• **Regi:** Antti Sevanto.

• **I rollerna:** Marika Westerling, Markus Bäckman, Hans Namuhuya, Dora Puhakka, Olivia Amupala m.fl.

• **Produktion:** Finska Missionssällskapet.

• **Biljetter fås** via Lippupiste.

Kyrkors överlevnadsknep

BOK

Ge det vidare. En församling för alla generationer

Författare: Egil Svartdahl
Förlag: Libris 2015

Egil Svartdahl är norsk pingstpastor, föredrags-hållare och programvärd. Nu har han satt sig ner och skrivit en bok om ett helt livs erfarenhet av att försöka samla alla generationer i en församling under samma tak, i en och samma gudstjänst.

Svartdahls erfarenheter har fötts i ett frikyrkosammanhang, ett där församlingen alltid bara är en generation från att dö ut och där det därför är nödvändigt att ständigt fundera på hur man ska locka yngre besökare utan att samtidigt förlora de gamla. Visst finns här mycket som känns främmande eller ointressant för de lutheraner som grubblar över de här frågorna, men det finns ändå mer som är gemensamt.

Det är, trots allt, precis samma dilemman alla kämpar med: vad är ett gott barnarbete? Hur locka föräldrarna till kyrkan? Och vad göra med den fråga som verkar vara den allra svåraste, den som får folk att byta kyrka och församling utan att tänka desto mer på teologi: musik- och möteskulturen.

”När vi överför döda traditioner och förväntar oss att de ska upprätthållas och föras vidare är jag rädd för att vi förråder nya generationer. Döda traditioner ska man inte föra vidare utan begrava”, skriver Svartdahl.

EGIL SVARTDAHL är norsk pastor och författare.

FOTO: LIBRIS FÖRLAG

Han tror att det är fullt möjligt att ha en gudstjänst som samlar både småbarn, pensionärer och alla där emellan, men då tror han att man måste utgå från nyckelgenerationen, den som binder samman allt: föräldrarna, dem som är mellan 25 och 50 år. ”Om nyckelgenerationen sviktar så mister vi två generationer på en gång. Då är vi hastigt på väg att bli en engenerationsförsamling som består av enbart äldre människor”, skriver han.

I hur många församlingar är vi inte precis där, i en engenerationsförsamling?

Och vad händer då den unga generationen tar över: det blir slitningar. Svartdahl exemplifierar med när ett av barnen ska överta föräldrahuset tillsammans med sin familj. Det första de gör är att måla furugolvet, furupanelen och furumöblerna i vitt. Föräldrarna blir sårade: var det inte fint som det var? Det är ännu slitsammare när nya generationer byter ut det gamla i en församling. Men det måste ske.

En svår nöt att knäcka är, som jag redan nämnade, musiken. Svartdahl ser musiken som ett kommunikationsmedel, ett språk. För att kunna kommunicera med alla generationer måste vi lära oss flera musikspråk. ”Musiken är inte församlingens mål. Den är ett medel. Vi måste hela tiden fråga oss om den fungerar i förhållande till målgruppen och vår målsättning.”

Boken avslutas med frågor att ta upp i smågrupper. Även om allt, som sagt, inte känns relevant i en luthersk kontext, tror jag att de som har något att säga till om i sin församling skulle göra klokt i att lyssna in vad Egil Svartdahl har att säga. Det är inte bara frikyrkorna som håller på att förlora en nyckelgeneration.

■ SOFIA TORVALDS

Malin Klingenberg

Alberta Ensten och Uppfinnarkungen

Alberta Ensten och hennes kompis Tor dras plötsligt rakt in i ett halsbrytande äventyr med ett flygande hus, en uppfinnartävling och en av de lömskaste svindlarna i världen. Fartfylld kapitelbok för 9–12-åringar med illustrationer av Ida-Maria Wikström.

Inbunden

22⁹⁰

Alberta är en huippu-bra bok!

Illustratören Ida Wikström är nominerad till Vuoden Huiput-priset för unga grafiker med ”Alberta Ensten och Uppfinnarkungen”. Grattis!

PSALMVÄVEN MARS

1 S	2 R	3 M		4 G	5 A	6 G	7 D	8 F		9 J	10 L	11 R		12 M	13 U	14 I		15 H
16 D	17 P	18 G	19 N	20 L		21 O	22 I	23 D		24 M	25 A	26 G	27 K		28 C	29 B		
30 F	31 D	32 I		33 G	34 U		35 H	36 O	37 E	38 L	39 M			40 D	41 A	42 F		
43 P	44 T	45 C		46 L	47 B	48 J	49 R	50 N	51 O		52 D	53 L	54 I	55 P	56 C	57 G	58 L	59 K
60 E	61 A		62 O	63 M	64 T		65 B	66 H	67 K		68 S	69 U	70 J	71 G	72 T	73 I	74 G	75 F
76 C		77 N	78 M	79 S		80 C	81 T	82 A		83	84 U	85 E		86 M	87 O	88 H		
89 D	90 C	91 F	92 I	93 H	94 O		95 B	96 R	97 K		98 J	99 P	100 M		101 S	102 E	103 K	
104 J	105 L	106 C		107 D	108 I	109 H		110 B	111 D	112 G	113 M	114 L						

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Passa upp
61 5 25 82 41
- B Ligger vid en "guldfod" i Lappland
47 29 65 110 95
- C Carole, gift med Clark Gable
90 76 80 56 28 45 106
- D Kanske en skymt av hopp
7 40 111 89 23 16 31 107 52
- E Höjdläge
85 102 37 60
- F Beelzebub
75 8 42 91 30
- G Är besserwissrar
112 18 6 71 4 33 74 26 57
- H Var rosen som "värjde sig och stack"
66 93 109 88 15 35
- I Inte analog
14 108 32 22 92 73 54
- J Helt och hållet
70 104 48 9 98
- K En FN-generalsekreterare
27 97 59 103 67
- L "Men Lots hustru som gick efter honom såg sig tillbaka"
105 20 38 114 83 46 53 10 58
- M Var en känd skata
39 86 78 12 113 24 100 63 3
- N Självkänsla
19 77 50
- O Kan dikt och skinka vara
94 36 51 21 87 62
- P Inkvartering
55 99 43 17
- R Uttryck för avsmak
2 49 96 11
- S Drabbad av utslag
79 68 1 101
- T Tar aldrig slut
44 72 81 64
- U Plundra
34 84 69 13

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A61, den andra A5 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 351, vers 4, som börjar med orden "Så blev ditt kors ett livsbänér". Vinnare i förra Psalmväven är: **Per-Erik Lindström**, Åbo, **AC Stoltzenberg**, Helsingfors och **Greta Hagström**, Helsingfors. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 7.4.2015.

Märk kuvertet "Mars-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken:

.....
som börjar med orden

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”Sannerligen, jag säger er: jag är och jag var innan Abraham blev till.”

Läs mera i Joh. 8:46–59

OM HELGEN

Segraren över mörkret

Berättelsen om utdrivandet av onda andar, som är ett centralt motiv för tredje söndagen i fastan, kommer ursprungligen från den tidiga kyrkans sed att vid påsk döpa nya medlemmar i församlingen. Fastetiden var därför en förberedelse inför dopet. I själva dopet ingick sedan flera exorcismer, alltså utdrivningar av den onde.

Temat för den tredje söndagen i fastan ansluter sig också till den första söndagen i fastan. Vi uppmanas att tänka efter på vilken sida vi står. Båda söndagarna betonar att Kristus är segrare över mörkrets makter.

RUNT KNUTEN

”Sinnesnärvaro och själaro i fastan.”

Jomala församling målar ägg i den ukrainska traditionen 16, 23 och 31 mars. Anmäl dig till pastorskansliet.

DET HÄNDER PÅ LÄRKULLA

& SNOAN VÅREN 2015!

Retreat keltisk spiritualitet 15-17.4 Tom Sjöblom
Edith Södergran - litterär reträtt 17-18.4 Karis

Socialetiskt symposium 23.4 nyhet! Karis
Ledarskapsretreat 4-6.5 Hilka Olkinuora
Ignatiansk retreat 4,5,8,10 dagar 31.5-11.6

Stöd retreatarbetet i Finland och Egypten:

F193 5549 0420 0000 82 "Retreat 2014-15"

www.larkkulla.net, retreat@larkkulla.net, 019 2757 200

INSIDAN

Ansvärg redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN PETER KARLSSON

ILLUSTRATION: JOHANNA HÖGVÄG

En obekväm seger för livets skull

ATT HA hittat det viktigaste i livet, men inte våga dra konsekvenserna av det. Finns det ett större mått av ofrihet utanför fångelserna? Att inte våga leva sitt liv! Resultatet av en sådan feighet torde bli självförakt, och självföraktet är i sin tur orsak till så mycket elände i vår värld. Självföraktet spiller nämligen alltid över på människor i vår närhet. Den respekt jag inte unnar mig själv kan jag inte heller unna andra. Att älska sin nästa förutsätter att man älskar sig själv, inte att man älskar idealbilden av sig själv, inte att man älskar bilden av den man en gång hoppas bli utan att man älskar just den ofullkomliga människa som man är här och nu.

Jag tror att vi ofta omedvetet väljer den bekväma vägen, den väg som inte skapar konfrontation med vår omgivning, den väg som betyder minst uppoffring för oss själva och den väg som de flesta väljer.

Kanske var det därför som Jesus ständigt hamnade i ordkrig med dem som inte ville se vem han var. I princip talade Jesus till en vägg varje gång han mötte trons företrädare. För dem var det lättast att förneka det uppenbara, att bortförklara och att till och med vända på allt, så att svart blir vitt och vitt blir svart. Om Jesus var obekväm, då var han de facto besatt. Och när deras argumentering tryter, då tar de till nävarna i stället.

Frågan kvarstår alltså: Hur obekväma är vi beredda att vara när vår tro sätts på prov?

Målet för vår vandring med Jesus just nu är ju faktiskt inte att ta en bekväm promenad i parken för att sedan avsluta allt med en avslappande vilostund på ett lyxhotell någonstans därframme. Vägen går till ett ... kors, ett avrättningsredskap. Och på vägen väntar dessförinnan svek, förräderi, tortyr och en hel folkmassas förakt!

Trons väg är alltså ingen söndagsutflykt i det gröna, med ryggdunkande medhållare på alla sidor, och skulle vi uppleva den som en sådan är det möjligt att vi kanske vandrar på fel väg ... Tro är daglig kamp mot frestelse, feighet och ondska. Men mitt i allt detta är den ändå en djup vila eftersom tusentals änglar och en Människoson slåss på din sida – så var inte rädd – du är på den segerande sidan!

Eller som Olof Hartman säger i en av sina psalmer: ”När allting är slut finns ingen annan Gud än han som dog på korset.”

Peter Karlsson är tillförordnad kyrkoherde i Ålands södra skärgårdsförsamling.

#bönetwitter

”Gud, ge oss mod och klarsyn att stå upp för det goda, då det onda förvränger vår verklighet. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN Jer. 7:23–26

ANDRA LÄSNINGEN 1 Joh. 5:18–20

EVANGELIUM Joh. 8:46–59

Tredje söndagen i fastan. Temat är ”Jesus segrar över ondskans makter”.

PSALMFÖRSLAG

12, 260, 265, 191 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

I KLARSPRÅK

Världsböndagen infaller första fredagen i mars. Den uppmärksammas i över 170 länder och firas i år för 128:e gången. Världsböndagen för fred och kristen enhet samlar kristna från olika samfund till en gemensam förbön.

Årets gudstjänst har förberetts av kvinnor på Bahamaöarna. Temat för gudstjänsten är ”Jesus sade till dem, förstår ni vad jag har gjort med er?”

Årets kollekt går till Missionskyrkans byutvecklingsprojekt i Afghanistan.

Källor: helsingforsforsamlingar.fi, Tradition och liv.

KALENDERN 6–12.3

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND Pargas församlingsdistrikt: Sö 8.3. kl 10: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Lehtonen. – kl 17: Körs-konsert till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i kyrkan. On 11.3. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Heikkilä, Lehtonen. Nagu kapellförsamling: Sö 8.3. kl 11: Finsk högmässa i kyrkan, Granström, Taulio. Houtskär kapellförsamling: Sö 8.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

ÅBO Sö 8.3. kl. 12: Högmässa i Domkyrkan. Öhman (pred), Björkgren (lit), Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe. må 9.3. kl. 16.30: Antigymnastik i Aurelia (1 vän) ti 10.3. kl. 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän) ons 11.3. kl. 12: Frukostklubb för herrar (Auragatan 1). Skattmästare Henrik Karlsson: ”Vad bör och kan en dödlig som Eschners stiftelse göra?” kl. 13 Café Orchidé i Aurelia (1 vän). Stolyoga med Ann-Mari Backman. kl. 18 Veckomässa i Aurelia (1 vän) kl. 18.45 Bibelstudiegrupp för och med alla sinnen i Aurelia (1 vän) to 12.3. kl. 18.30: Öppen böne-grupp i Aurelia (3 vän)

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND 8.3.3 sö i fastan: Gudstjänst kl 12 Ingemar Johansson, Benita Mukkonen

JOMALA 7.3. kl.10-14.30: Må bra-dag för kvinnor, i Olofsgården. 8 mars: Högmässa i S:t Olofs kyrka kl.11.00 Gästpredikant teologiedoktor Leif Eriksson från Svenska Lutherska Evangeliefören-ningen. Liturg Khde Kent Danielsson. Kantor Fredrik Erlandsson. Blåsgruppen deltar. 9 mars: Gemensamt planerings-möte för gudstjänstgrupper i S:t Olofsgården kl.18.30 Sinnesnärvaro och själaro i Fastan: Önskar du vara med och måla ägg i den ukrainska traditionen. Måndagarna den 16; 23; 31 mars kl. 18.30 i Prästgårdssalen. Ledare Kent Danielsson. Anmäl dig pas-torskansliet. tel 32830

MARIEHAMN 08.03 Gospelmässa: kl. 11 i S:t Görans, G S, Good News, dir: Camilla Heidenberg Aqbazahou. Kyrkkaffe. 12.03 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, G S, G K. Sopplunch: kl. 12 i församlings-hemmet. Pris: 5€. Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ Söndag 8.3 kl. 11.00: Gudstjänst i Vårdö församlingshem. Juanita Fagerholm-Urch, Kent Eriksson. Torsdag 12.3 kl. 17.00: Soppmid-dag till förmån för Gemensamt Ansvar på Strömögården, Vårdö. Vuxna 12 euro, barn 6 euro. Lot-teri med fina vinster. http://sund-var doforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS To 5/3 13.00: Solglimten i För-samlingshemmet. Sö 8/3 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. Sö 8/3 14.00: Sång för Molpe bykyrka i Molpe skola. Lokala artister och Molpe skolas elever uppträder. Allsång. Servering. Andakt Guy Kronqvist. Inträde 10,-/5,-,-. Arr. Molpe ev.luth böne-husförening rf. Ti 10/3 13.00: Taklax missions-syförening i Böhnehuset. Ti 10/3 18.00: Korsnäs Scoutkår håller årsmöte hemma hos Lis-Britt och Sture Södergran. Kaf-feservering. Välkommen! On 11/3 13.00: Harrström sjö-mansmissionsyförening i An-delsbankens klubblokal. Korsbäck missionsyförening bjuds med. On 11/3 18.00: Skriftskola i För-samlingshemmet. To 12/3 13.00: Molpe missions-syförening i Bykyrkan. Fre 13/3 19.00: Karasamling i Församlingshemmet. Gäst: Lars Nisula.

KRISTINESTAD kristinestadssvenskaforsamling.fi KARÄTRÄFF: fr 6.3 kl 19 i L:fjärds förs.hem, Kronlöf, Bergman. Israel-tema Gudstjänst: sö 8.3 kl 12 i K:stad, Saارينen, Nilsson Söndagsskola: sö 8.3 kl 12 i K:stads förs.hem. Kl 15 i L:fjärds förs.hem Högmässa: sö 8.3 kl 16 i Sideby, Saارينen, Nilsson Kvinnogrupp: må 9.3 kl 18.30 i Sideby Ekumenisk bönesamling: fr 13.3 kl 19 i Salem

NÄRPES www.narpesforsamling.fi Närpes Lö 7.3 kl 18: ”Kvällsmusik i S:ta Maria” S.Lindén, orgel. Sö 8.3 kl 15: Gudstjänst i Ö.Yttermark, Lassus, Wikstedt. Sö 8.3 kl 18: Finsk högmässa, T.Ingvesgård, Lindén, Santa Ma-rian kuoro. Övermark Sö 8.3 kl 18: Väffelkväll i böne-huset, tema: ”Mirjam i GT”, Anna Norrback. Pörtom Sö 8.3 kl 12: Gemensam högmäs-sa, Lassus, G.Lindén, Wikstedt. Sö 15.3 kl 12: Gemensamt Ansvar lunch i skolan.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ Sö kl 14: Gudstjänst, Björklund, Brunell. Må kl 10: Familjeklubben. Ti kl 13: Missionssyföreningen. On kl 18: Kyrkokören övar. Församlingsspastor Cay-Håkan Englund har semester 4-18.3. Vikarie är kyrkoherde Mats Björklund.

KORSHOLM Ung gudstjänst: 7.3 kl 18 i Smeds-by förs.gård, Bergström-Solborg, Lindblom o Westerlund. Högmässa: 8.3 kl 10 i kyrkan, Berg, Bergström-Solborg, Lind-blom, Nordqvist-Källström, Elever fr. musikskolan medverk. Kyrk-kaffe. Kvinnodagens Vägörehets-konsert: 8.3 kl 19 i kyrkan. Ylva Ekblad, recitation. Soila Häk-kinen, violin. Katri Lax, piano. A-C Nordqvist-Källström, orgel. Erica Nygård, flöjt. Wivan Nygård-Fagerudd, sång. Marjukka Puutio, cello. Susanne Westerlund, sång. Frivillig gåva till kvinnobanken Missionssyförening: 9.3 kl 13 i Smedsby förs.gård, ingång E. Förmiddagsandakt: 10.3 kl 11 i Smedsby förs.gård med Berg-ström-Solborg och Nordqvist-Källström. Pensionärskören medverk. Pensionärsamling: 10.3 kl 13 m. Bergström-Solborg i Jungsund pensionärshem. Karagruppen: möte 11.3. kl 14 i Smedsby förs.gård med Lind-blom, ingång E. Korsholms musikskolas under-stödsförening r.f. årsmöte: 23.3 kl 17:30 på musikkansliet.

KVEVLAX Världsböndagen: fr kl 19 i Kuni bönehus. Ruth Vesterlund: ”för-bönböndagen o hjälperksamhet”. Lotteri o servering. Gudstjänst: sö kl 10, Lundström, André. Bön för bygden: må kl 19 i Elim. Petsmo lutherska bönehusföre-ningens årsmöte: må kl 18 hemma hos S & J Björkstam. Pensionärsamling: on i fh, mat från kl 12.45, samling kl 13.30, medv Bengt-Erik Rönn och Sven-Erik Kjellman. Taxitidtabell: Ingves buss kl 11.50 Vassor, 12.10 Kuni. Tages taxi 1 kl 12 Koskö, 12.15 Petsmo, 12.20 V-Hankmo, 12.20 Fu-nisgård. Församlingsskiftens årsmöte: to 12.3 kl 18 i ds.

MALAX Gudstjänst: sö 8.3 kl 10 i kyrkan. Norrback, Lax. Karacafé: må 9.3 kl. 10 i Socken. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax. Träffpunkt Socken: Loppis må 15-19, ti-on 10-14. Onsdagar kl 10-14 för vuxna daglediga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsofrämjande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 6.3 Gun Erikson-Blomfelt, Helsingfors (repris) **Lö** 7.3 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Betlehem* (repris från 16.4.2005) **Må** 9.3 Sofia Torvalds, Esbo **Ti** 10.3 Erika Boije, Åbo **Ons** 11.3 Birgitta Sandås, Kvevlax (repris från 1.7.2014) **To** 12.3 Jan Tunér, Ekenäs.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 6.3 Psaltarens poesi. Uppläsare: Karl-Johan Hansson (repris från 9.10.2002) **Lö** 7.3 17.58 Ett ord inför helgen, Jakobstads kyrka. **Sö** 8.3 Gustav Björkstrand, Åbo **Må** 9.3 Caterina Stenius, Helsingfors (repris från 4.3.2013) **Ti** 10.3 Sissel Lund-Stenbäck, Esbo **Ons** 11.3 Tommy Nyman, Esse **To** 12.3 Kaj Kanto, Kvevlax.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 8.3 Gudstjänst med Jakobstads metodistförsamling. Predikant: Sarah Tiainen. Mötesledare: Fredrik Wegehus. Kör: Mrs Bighill Singers. Körledare: Rebecca Ekman. Musiker: Mattias Björkholm, piano, Sung Heun Yoo, gitarr. Textläsare: Robin Söderholm (svenska) och Norinda Boateng (engelska).

VEGA

KONSERT VASA

Bluegrass i Trefaldighetskyrkan

Lördagen den 14.3 klockan 18.00 ger Lars Edberg & Daybreak Rangers en bluegrasskonsert i Trefaldighetskyrkan i Vasa.

Orkestern Lars Edberg & Daybreak Rangers spelar amerikansk folk-, gospel- och bluegrassmusik. Bluegrass är en blandning av irländsk, engelsk och amerikansk folkmusik och den traditionella countryn. Musiken är akustisk, glad och ljus. Fritt inträde!

Psalmkväll: i fastan to 12.3 kl. 19 i kyrkan. Vi sjunger fastepsalmer. Kyrkokören och Trallarna medv.

PETALAX

Andakter: to 5 3 kl 13 Solbo, kl 14 pensionärshemmets samlingssal **Gudstjänst:** sö 8 3 kl 11 Björklund, Brunell

REPLIT

Gudstjänst: sö kl 10 i Replot och kl 12.30 i Björkö, Kaski, Wargh. **Älgsoppa:** sö kl 11-13 i Björkögården. **Måthörna:** ons 11.3. kl 13 i Björkögården, gäst Bengt Häggblom. Anm för maten senast må till Barbro Lähdesmäki eller Jarl Nystrand.

SOLF

Be & Te: fred kl. 19. **Högmässa:** sö kl. 10, Henry Bys-kata, Patrik Vidjeskog. **Pensionärssamling:** on kl. 13, "Den kloka kroppen", Natalia Storm. **Kvinnofrukost:** lö 14.3 kl. 9 i fh. "Helig dans - dans som rit och bön", Siv Jern. Anmälan senast 11.3 till pastorskansliet 06-344 0026 eller solfs.forsamling@evl.fi.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Kärntreff-temafrukost för kvinnor: lö 7.3 kl 9.30 i stora förs. salen, Skolhusg. 28. Johanna Söderholm: "Livet segnar. Vad kan vi lära oss av Auschwitz idag." Pris: 7€.

Familjemässa: sö kl 13 Forslund, Mikael Heikius.
Morgonbön: to 12.3 kl 9 Lena Streng, Andersson.
Församlingens sorgegrupp: startar to 12.3 kl 18 på Skolhusg. 26 A. Ledare: Malin Lindblom o Lena Streng. Anm. senast 10.3 tfn 06 3261 309.

Missionslunch: lö 14.3 kl 11.30-13.30 i stora förs. salen, Skolhusg. 28. Pris: 8€ vuxna, 4€ barn. Andakt Forslund. Lotteri, försäljning, barnhörna.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm Tomas Ray.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA

Högmässa: sö kl 10 Sandin, Andersson.
Dans i heligt rum: sö kl 19 Jern.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr kl 13.30: Andakt i Esselunden, Isaksson, Ravall.
-kl 14.15: Andakt i Essehemmet, Isaksson, Ravall.
-kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman.
Lö kl 19: KONSERT med Jacob Gospel i församlingshemmet, dir. Mikael Svarvar. Kollekt.
Sö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Isaksson, Ravall, sång Johanna Eriksson. Textläsare: Maria Forsblom, dörrvärdar: konfirmandgrupp.
-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
-kl 18: Kvällspredikan i Ytteresse bönehus, Roger Pettersson.
On kl 19.30: Bibelhögläsning i församlingshemmet (Aina), Isaksson.
To 12.3 kl 18.30: Bibelsits i Ytteresse bönehus. Apg 10:34-48.

JAKOBSTAD

To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Lisen och Bernhard Söderbacka. **19:** Kvinnocafé i FC. Gäst: Christina Heikkilä. Violinmusik Sarah Salmi.
Fre 13: Ekumenisk samling på världsböndagen i FC, Miragha Sediqi, Turpeinen, Johansson m.fl. Servering.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Åstrand, Södö, Östman, Chorus Novus.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka.
17: Fokus i FC, "Jatkuva muutos/Kontinuerligt växande". Marko Mitronen. Tvåspråkigt. Barnfokus.
Ti 13: Tisdagssamling på Station 1, Hans Sandberg.
To 12: Öppet Hus för daglediga i FC. Inleds med lunch, pris 9 €. Programstund kl. 13.

KRONOBY

Skriftskola: lö 7.3 kl 9.00-12.00 i fh
Ungdomarnas bön och lovsång: lö 7.3 kl 19.30 i fh
Gudstjänst: sö 8.3 kl 10.00 khden, kantorn
Läsmöte: sö 8.3 kl 13.00 hos Siv och Jarl Gripenberg, Norrby läslag kl 15.00 i Hopsala byagård, värdar Brita och Stig-Erik Rönnskog, Hopsala läslag.
Kärmöte: sö 8.3 kl 14.00 i kår-lokalen
Kvinnogruppen: to 12.3 kl 18.30 hos Bata Öst, Marianne Eklöv "Min väg"

LARSMO

To 5.3 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden, Sjöblom, Wiklund.
Fre 6.3 kl. 14 Vinterskriftskolan: fortsätter i Cronhjelmsskolan.
- kl. 20 Ungdomssamling i Xodus: Vesa Ollilainen medverkar.
Lö 7.3 kl. 13.00-17.30 Bibelhelg: i församlingshemmet, Vesa Ollilainen, Leif Nummela.
- kl. 19.00 Kvällsmöte: Ollilainen, Nummela, sång av Victoria och Viktor Asplund.
Sö 8.3 kl. 10 Högmässa: Nummela, Lassila, Wiklund, Ungdomskören. Kyrkvärd: Missionsdirektionen. Kyrklunch kl. 11.30. Avslutningsmöte kl. 12.30
Ti 10.3 kl. 18.30 Lärjungagrupper: startar i församlingshemmet. Vi går igenom Matt 6 och 7 och samtalar i smågrupper.

NEDERVETIL

Andakt: fr 6.3 kl. 13.00 i pensionärshemmet, Smedjebacka.
Gudstjänst med lovsång: sö 8.3 kl. 10.00 i fh, Store, pensionärskören.
Läsmöte: sö 8.3 kl. 13.00, Jolikka läslag hos Bodil Granskog.
Läsmöte: må 9.3 kl. 19.00, Slotte läslag hos Carola och Joakim Sandbacka.
Läsmöte: on 11.3 kl. 19.00, Viitavesi läslag hos Carola och Jukka Siekinen.

NYKARLEBY

NYKARLEBY
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Sandvik, Ringwall, Hanna Forsén tvärflojt
Må kl 18 Kenyamissionen: fh, David Forsblom
- kl 19.30 Forsby missionskrets: byagården
To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh
MUNSALA
Fr kl 19 Vårauktion: Pensala bönehus
Sö kl 10 Högmässa: Sandvik, Ringwall, Britt-Mari & Gun-Helen
- kl 18.30 Lovsångskväll: fh

On kl 13.30 Symöte: prästg.
Fr 13.3 kl 11 Fredagslunch: fh
JEPPÖ

Fre 6.3 kl 18.30 Lovsångs- och förbönskväll: fh
Sö kl 18 Gospelkväll med Homeland Bound: fh. Johan Klingenberg, serv
Ti kl 18.30 Finska damgruppen: fh.
To kl 18.30 Stickcafé: Källan
Sö 15.3 Kyrklunch till förmån för missionen, efter gudstjänsten.
Meny: Kalops, potatis, sallad o efterrätt 8 e, barn u 4 år gratis.

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Häggblom, Sandstedt-Granvik
Ungdomskväll: Fr 20 i Kyrkhemmet Bennäs, filmkväll
Gudstjänster:
- Sö 10 i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, kantor Sandstedt-Granvik, textläsare Siv Borgmästars, dörrvärdar Karby
- Sö 14 i Forsby bykyrka, servering, årsmöte, Häggblom, Sandstedt-Granvik
Sammankomster:
- Lö 19 i Lepplax bykyrka, Per-Erik Häggman, servering
- Sö 15 i Flyngängens bönehus, Rune Östman, tolkning
Bönegrupp: To 12.3 kl. 18.30 i Kyrkhemmet i Bennäs
Symöten:
- Må 13 i Forsby bykyrka
- Må 13.30 Sundby-Karby hos Britta Holmström, Emet
- Ti 13 i Källby bönehus

PURMO

Sö kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson.
-kl 14: Gudstjänst i Ävist bykyrka, Portin, Johansson.
On kl 19.30: Kyrkokörens nostalgikväll i Kyrkhemmet. Servering. Ta med din favoritång!
-kl 19.30: Möte i Ävist bykyrka, Lisen och Bernhard Söderbacka.
To kl 17: Drängstugans personalmöte i Prästgården.
Lö 14.3 kl 19: Lovsångskväll i kyrkan, Johansson m.fl.

TERJÄRV

Läsmöte: med Kortjärvi läslag i byagården, Henrik Östman. Värdar: Solbritt och Sten Häggblom: to 5.3 kl.19
Gudstjänst: sö 8.3 kl.10, khden, Leni Granholm. Terjärv jaktlag bjuder på älsoppa kl.11-14 i förs.h.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

TO 5.3 kl. 18-20: JAKTEN PÅ ROMARBREVET i Café Ankaret, församlingshemmet, en bibelgrupp, som är öppen för alla som är nyfikna på och vill veta mer om Bibeln. Jakten leds av Marina Henning och Johnny Holmberg. Inledare är Erik Vikström.
SÖ 8.3 KL. 10: MÄSSA I S:T OLOFS KAPPELL PELLINGE
Lindgård, Helenelund. Kapellföreningens årsmöte efter mässa.
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Smeds, Eisentraut-Söderström, Helenelund, Tolland, Gudstjänstkören, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp. Färdtjänst.
KL. 13.30: MISSIONSLUNCH i församlingshemmet efter högmässan. Lax med remouladesås, potatis, sallad och kokta grönsaker. Kaffe och bärpaj. Pris: vuxna 12€, barn 7-12 år 6€. Intäkterna går oavkortade till våra missionärs arbete.
KL. 19: GA-KONSERT I DOMKYRKAN, Oratoriet Varde ljus! Av Carita Holmström & Susanne Ringell för kör, orgel, solister och band, dir. Dag-Ulrik Almqvist. Program 10 EUR till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen.
10.3 kl. 18.30: FÖREDRAGET SE MIG, HÖR MIG, RÖR MIG...
Möt coachen Cajsa Tengblad från Sverigel Hon talar om självbild, relationer. På Grand, Biskopsgatan 28.

LAPPTRÄSK

lö 7.3 kl. 16: Läsmöte i församlingshemmet för alla byar, hjärtligt välkomna!
sö 8.3 kl. 10: Högmässa i kyrkan
on 11.3 kl. 9.30: Vuxen-barn i fh
on 11.3 kl. 14.15 och 15.15: Barnklängen i fh

LILJENDAL

sö 8.3 kl. 12: Högmässa i Sävträsk kapell
ti 10.3 kl. 13-16: AfterSchool i Mariagården
on 11.3 kl. 10: Vuxen-Barn i Mariagården
on 11.3 kl. 19: Kyrkokören övar i Mariagården
to 12.3 kl. 15.15: Ungdomsbandet övar i Prästgården

LOVISA

Öppet hus för ungdomar: fre 6.3 kl 18-21 i Prästis
Gemensamt Ansvar jippo: lö 7.3 kl. 11-14 i församlingssgården
Högmässa: sö 8.3 kl. 10 i kyrkan, Blom, Jokinen. Efter mässan vinterskriftskolans lektion
Kvinnorna i Bibeln: on 11.3 kl 18 i församlingssgården
Bibeltudiegruppen: on 11.3 kl 18 i Tikva
Morgonkaffe: to 12.3 kl. 8:30 i Tikva
Ordets och bönens kväll: to 12.3 kl 18:30 i kyrkan
På kommande:
Biskopsmässa och visitationsstämma: sö 15.3 kl 10

PERNÄ

Högmässa: sö 8.3 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.
Mässa: sö 8.3 kl. 13.00 i Sarvasälö kapell, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.
Bagnäs-Tervik diakonikrets: ti 10.3 kl. 13.00 hos Marianne Nordenswahn, Jeanette Sjögård-Andersson.
Nepalesisk lunch: gjord av kokkar från den nepalesiska restaurangen Kulkuri i Borgå, sö 22.3 kl. 11.30 i Sockenstugan, (efter högmässan i kyrkan). Gör din bordsreservering senast 17.3 via församlingens hemsida www.pernaevl.fi eller ring tel. 044-7229242 må-on kl. 9-12. Rekommenderat pris: vuxna 10 €, barn under 12 år 5 €, barn under 5 år 0 €, familjpris 30 €. På lunchen medverkar Ann-Britt Hedman som berättar om sin studieresa till Nepal där hon träffade Pernä församlings avtalsmissionärer Mia och Ben Westerling.

SIBBO

Sibbo kyrka: Sö kl 12 mässa för fem sinnen, Camilla Ekholm, Lauri Palin, Patrik Frisk. Söndagsskola i Kyrkoby församl. hem kl 12.
Veckomässa på Linda: To 5.3 kl 14.
Veckomässa på Elsie: Fr 6.3 kl 10:30.
Barnmöte i Box: Fr 6.3 kl 17, Bykyrkan Tabor i Box, Grönkullav. 142. Carita Furu, Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist.
Diakonisyförening: Må kl 15, Marianne Blomstedt, Käsivägen 204.

Vikings veranda: Må kl 19, Prästgården. Frisk.

Sjueuroslunch: On kl 12, Kyrkoby församl. hem. Försäljning av produkter till förmån för Gemensamt Ansvar.
Cajsa Tengblad: "Se mig, hör mig, rör mig...". On kl 18:30, Wessmansalen. Föreläsning för föräldrar om mänskövårde, självbild och relationer. Gratis inträde, anmälan behövs ej. I samarbete med Borgå svenska domkyrkoförsamling & Ung Info.
Kaffekör: To 12.3 kl 10:30. Prästgården. Camilla Wiksten-Rönnbacka.
Lunch för närstående: Fr 13.3 kl 12, Kyrkoby församl. hem. Anmälningar till Ann-Christine Wiik eller Ann-Lis Biström senast 9.3.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 6.3
kl. 10-11.30: Knatterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Wiklund.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkomna på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 8.3
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Terho, Fogelberg. Gudstjänstgruppen medverkar. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Westerlund, Myrskog, Böckerman. Manskören Manifestum. Kyrkkaffe.
Må 9.3
kl. 10-11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund.
kl. 10-12: Café Kardemumma S:t Jacobs församlingssal, Kvarnbergstrinken 1. Salenius.
kl. 17.45: Samtalsgruppen "Bibel, tro och tvivel", Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Gäst: Stefan Djupsjöbacka. Frände och Kisa Korkman.
Ti 10.3
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Julia Tamminen.
kl. 19: Korsvägen i Johanneskyrkans krypta. Busck-Nielsen, Böckerman.
On 11.3
kl. 13: Gemensamt Ansvar-lunch. Maria Wikstedt berättar om Haiti. Pris för lunchen 10€. Försäljning av Gemensamt Ansvar-produkter. Högbergsgatan 10 E, 2 vån.
OBS! Mariakretsen och Diakonitrafen deltar i Gemensamt Ansvar-lunchen. Högbergsgatan 10, E, 2 våningen.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Lindström, Enlund.
kl. 17-19: Familjecafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivå. Lappalainen.
To 12.3
kl. 19: Regnbågscafé. Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivå. Tomas Ray.
MORNGRUPP: Träffas 23.4, 7.5 och 21.5. Anmälningar till gruppen senast 27.3 till karin.salenius@evl.fi eller tfn 09 2340 7724.
Middagsbön: i Johanneskyrkan må-fr kl. 12.
OBS! Vid inbetalning till Gemensamt Ansvar använd referensnumret 305721. (Tryckfel i J 12).

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Lö 7.3 kl. 12.30-14: kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa till. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Arr. Vartiokylän seurakunta och Matteus församling.
Sö 8.3 kl. 12: högm, Hallvar, Sundroos. Kyrkkaffe.
Sö 8.3 kl. 18: kvällsmässa. Barnpassning och program. Efteråt Kvällste i Matteussalen.
On 11.3 kl. 8.30-9: morgonmässa, Forsén. Morgonmässa varje onsdag i Matteuskyrkan.
On 11.3 kl. 18-19: RostRöst i Öst (2 vån), Mimi Sundroos. Gruppen övar varje onsdag.
On 11.3 kl. 18: MU-mässa, Matteus Ungdom -mässa, Hallvar. En kort mässa med bönevandring, kyrkfika efteråt.
To 12.3 kl. 13-14.30: torsdagsträff (2 vån), Hallvar.
MARIELUNDSKAPELLET I NORDSÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
Sö 8.3 kl. 10: knattemässa, Rönnberg,

LEDIGA TJÄNSTER

Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet

Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet har nio begravningsplatser och fem jordfästningskapell samt ett krematorium. Antalet jordfästningar är c:a 1 800 årligen, skötselgravar c:a 21 000 och eldbegängelser i krematorium c:a 2 500 årligen.

I den kyrkliga samfällighetens fastighetsbyrås begravningsväsende lediganslås

tjänsten som BEGRAVNINGSVÄSENDETS CHEF

Ansökningsannonsen finns till påseende i sin helhet på www.sakasti.fi - avoimet työpaikat. Ansökningar bör inlämnas genom samma tjänst. **Ansökningstiden utgår 19.3.2015.**

Kyrkorådet

Glutenfria nattvardsoblater

Vi har bakat oblater i 106 år. Numera är våra oblater glutenfria och bakade på KRAV-märkta råvaror. De är ett hantverk där allt görs för hand.

Välkommen att beställa Era oblater från vårt oblatbageri! www.erstadiakoni.se/oblatbageri

Ersta diakoni

KONSERT BORGÅ

Varde ljus!

Söndagen den 8 mars kl. 19 framförs **Carita Holmströms** sakrala svit **Varde ljus!** till texter av **Susanne Ringell** i Borgå domkyrka. **Varde ljus!** är en svit i nio satser, skrivet för kör, sopran- och altsolist, sopransaxofon, orgel och instrumentensemble. Två församlingspsalmer ingår också i helheten. Verket framförs av Sibbo vokalensemble och Tomas vokalensemble tillsammans med solister och musiker. Dirigent är **Dag-Ulrik Almqvist**. Arrangör är Borgå svenska domkyrkoförsamling. Programblad (10 euro) till förmån för Gemensamt Ansvar.

Daniela Forsén, Sundroos, Ka Bergström och dagklubben medv. Kyrkkaffe och saft.
Torsdagsträff + Samtalslunch för 70+: Fr 27.3 kl. 12 i Matteussalen. Torsdagsträffen ordnas på en fredag istället tillsammans med samtalslunch-gemenskapen. Tema: Helhjärtat – tankar kring insamlingen Gemensamt Ansvar 2015. Anmäl senast ti 24.3 kl. 14. Anmäl till Matteus församlingskansli, matteus.fors@evl.fi eller tfn 050-380 3933. Fri-villig lunchavgift 3 euro.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Fr 6.3:

- **Kl. 10 Musiklek:** i Haga, Vesperv. 12 A. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.
- **Kl. 19.00 Världsböndagens eumeniska gudstjänst:** i Andreaskyrkan Höbergsg. 22. Medv: Världsböndagskommittén, sång Bo Ekman, tal Susan Haraldsson.

Sö 8.3:
- **Kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Allan Franzén, Ahlberg. Kyrkkaffe.

- **Kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Varho.
- **Kl. 15.30 Puls-gudstjänst:** i Petruscentret, Vesperv. 12 A. Barnkyrka.
- **Kl. 18 Bibelstudium:** i Malm kyrka, Kommunvalv. 1. 2 Mos 7. Sandell.

Ti 10.3:
- **Kl. 10 Musiklek:** i Malm kyrka, Kommunvalv. 1. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.
- **Kl. 13 Dagscafé:** i Måns kyrka, Skogsbäcksv. 15. Kaffé, dopp, andakt, program och servering. Bingolotteri. Bodil och Halvar Sandell.

- **Kl. 17 Petrus barnkör:** i Munkshöjdens församlingsshem, Raumov. 3. Välkomna alla barn från 5 år uppåt! Ledare Liisa Ahlberg 050-5229690.
- **Kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Stig-Olof Fernström, Lassus, Ahlberg. Barnpassning. Kyrkdörrarna öppnas kl. 18.30.

On 11.3:
- **Kl. 13 Onsdags-söndagsskola:** i Måns kyrka, Skogsbäcksv. 15. Söndagsskola för dej som är 9 år och uppåt. Berättar om Jesus, mellanmål och lekar. Ledare Sussi Isaksson.
- **Kl. 18.30 Petrus Koralkör:** i Petruscentret, Vesperv. 12 A. Hilli.

- **Kl. 13.30 Bibleftermiddag:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Stig-Olof Fernström undervisar. Kaffé med dopp.
To 12.3:

- **Kl. 10 Babyrytmik:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Babyrytmik för 0-1-åringar. Välkommen! Ledare Liisa Ahlberg 050-5229690.

- **Kl. 10 Musiklek:** i Munkshöjden, Björneborgsv. 1. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.
- **Kl. 18 Bönegrupp:** i Petruscentret, Klubbrummet, Vesperv. 12 A. Ledare Camilla Norkko.

- **Kl. 18.30 Petrus vokalensemble:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sångövning. Hilli.

HELSINGFORS PROSTERI

Världsböndagen: firas i år för 55-te gången i vårt land. Den firas i över 170 andra länder samtidigt med gudstjänster på mer än 1000 språk. I Helsingfors firas världsböndagen den 6 mars kl.19 i Andreaskyrkan på Höbergsgatan 22. Pengarna som i år samlas in från de olika gudstjänsterna och tas emot av Missionskyrkan i Finland går till ett byutvecklingsprojekt i Afghanistan. Välkommen med i den världsvida böne-gemenskapen.

Utfärd Tisdag 17.3. kl. 12-15: besöker vi Ateneum och utställningen, "Sibeliuss och konstens värld". Guidning, inträde och kaffe. Avgift 5 €. Arr. Centralen för församlingsarbete/Handikapparbetet. Anmälningar till Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540.

Det finns ännu plats på specialskriftskolan: 9-13.6.2015 på Lärkulla stiftsgård i Karis. Anmälningartill ledarna, omsorgspastor Ben Thilman, tfn 0400602829 el Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540.

Församlingarnas samtalsgrupp: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller

skriv när Du behöver stöd!
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 8.3. um 11 Uhr: Gottesdienst (Panzig und Beutel)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 8.3:

Esbo domkyrka kl. 12.15. Ahlbeck, Bengts, EsVoces. Kyrkkaffe i Sockenstugan.
Olars kyrka, svenska sidan, kl. 16 ba-bykyrka, Ertman, Malmgren. Vi bjuder speciellt in de familjer där ett barn har döpts 2014. Också mor- och farföräldrar och faddrar är välkomna! Ta med egen skallra så att du kan delta i musiken! Kyrkstunden tar max. 30 min. Efter babykyrkan bjuder vi på purésoppa och smörgåsar

Bönkvarten: Olars kyrka, svenska sidan, ti 10.3 kl. 18, Rönnberg, Bengts. Bönkvarten räcker ca 20 minuter. Vi ber för kyrkan, världen, vårt land, våra medmänniskor och oss själva. Man kan lämna in förbönslappar i början av bönestunden.
Samtalsgruppen i Olars kyrka: ti 10.3 kl. 18, Rönnberg.

Gemensamt Ansvar-tematkväll med andakt: Södrick kapell on 11.3 kl. 18-20.30. von Martens, Wikman.
Gemensamt Ansvar-middag: Mataskärs lägercenter, Mataskärv. 3, fre. 20.3 kl. 18.30. Musikprogram med Nina Kronlund och Pentti Hildén. Kaj-Mikael Wredlund från Kyrkans Utlandshjälp berättar om Gemensamt Ansvar 2015. Pris 40 €. Anmälan senast 12.3 till Ann-Christin Lintula, 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi.

Lunch och mässa för funktionshindrade: Köklax kapell fre 27.3 kl. 12-14.30 Kanckos, Malmgren, Heikkinen, Karle-mo. Anmälan till Synnöve Heikkinen 040 5471856 före 20.3. Skjuts ordnas.
Kretsar för pensionärer och daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 10.3, Kalajärvi kapell to 12.3.
www.esboforsamlingar.fi

GRANKULLA
To 5.3 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.
Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos.
Sö 8.3 kl.12 Gudstjänst: Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffé i nedre salen.
Må 9.3 kl.16-18 Ungdomskväll: i Klubb 97.
Ti 10.3 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.
Kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 13 Pensionärskören: i nedre salen, Barbro Smeds.
Kl. 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen. Gäst: Metodistkyrkans pastor Gösta Söderström.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre salen.
On 11.3 kl. 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
Kl. 16-18 Närsstäendevårdarnas stöd-grupp: i Sebastos.
Kl. 18.30 Onsdagsbön: i kyrkan, Ulrik Sandell.
To 12.3 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.

KYRKSLÄTT
EFFA öppnar åter på Lyan för åk 3-4: fredagar kl.13.15-16 under tiden 6-27.3. Info: Jenny Åkerlund tel. 050 376 1488
Söndagsskola för barn: lördagar kl. 10 på Lyan. Ingen anmälan.
Söndagsskola för barn: söndagar kl. 12 med start i Kyrkslätts kyrka. Ingen anmälan.
Högmässa: sö 8.3 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka. Lars-Henrik Höglund, Susann Joki.
Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 9.3 kl. 13.30 på Mikaelgården. Gunne Pettersson berättar om sin resa till Indien.
Mässa med Taizé: on 11.3 kl. 18.00 i Kyrkslätt kyrka. Därefter te i koret.
Till minnet av vinterkrigets slut: fre 13.3 kl. 11 tvåspråkig gudstjänst, kransnedläggning kl. 10.45 vid hjältegravarna. Därefter kaffe i församlingshemmet.
Föräldra-barn grupper: ny grupp i Masaby kyrka måndagar kl. 14-16, på Lyan tisdagar kl. 9.30-11.30, på Stor-Raula torsdagar kl. 9.30-11.30. Ingen anmälan behövs.

Knatterytiken har lediga platser: ons kl. 9.30-11.45 på Lyan. Info: Teresia Kajanti tel. 050 343 7887, teresia.kajanti@gmail.com
Dagklubb i Masaby kyrka för 3-5 åringar: Lediga platser! Info: Jenny Åkerlund tel. 050 376 1488.
Stick- och virkcafé: onsdagar kl. 18 i Oasen, Prästgårdsbacken 11 C.
Lopptorget i Gesterby: öppet onsdagar kl. 15-17, Silverhagen 6.
Kyrkoherdeämbetets tfn (09) 8050 8292: Stängt fredag 6.3. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi
Mer info på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 8.3. 3 söndagen i fastan: gudstjänst kl 11 i SvH, Rainer Backström och Paula Siren.
Ti 10.3: Mammor, pappor o barn, kl 10 SvG
Ti 10.3: Tisdagsklubben SvG kl 13-15.30
Ons 11.3: Diakonikretsen kl 13 SvH; studerande Toni Nummela besöker oss
Ons 11.3: A-män bastukväll i Ilkko kl 18.30. Skjuts kl 18 från Gamla kyrkan.

VANDA

Barnens kyrkostund: fre 6.3 kl. 9.30 i dagklubben i Martinisti församlingsscentrum, Bredängsvägen 2.
Veckomässa: fre 6.3 kl. 14 i Folhålsanhuset, Vallmögatan 28. K. Andersson.
Högmässa: sö 8.3 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. Konfirmanderna medverkar. K. Andersson, A. Ekberg.
Taizémässa: sö 8.3 kl. 18 i S:t Martins kapell. K. Andersson, A. Ekberg.
Familjecafé: i samarbete med Folkhälsan må 9.3 kl. 9.30 -12 i Martinisti församlingssentrum.
ViAnda-kören: övar ons 11.3 kl. 12-14 på Helsinggård, Konungsvägen 2.
De vackraste andliga sångerna: ons 11.3 kl. 14.15 i Folkhälsanhuset, Vallmögatan 28.
Ungdomskväll: ons 11.3 kl. 18 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.
Vardagsrummet: ons 11.3 kl. 18-19.30 i Kivistö kyrka, församlingssalen. En svenskspråkig träff för människor i alla åldrar.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA
Högmässor och gudstjänster 8.3: kl. 10 Ekenäs kyrka, högmässa, M. Cleve, P.Nygård
kl. 12 Snappertuna kyrka, högmässa, T.Wilman, P.Nygård.
kl. 12 Bromarv kyrka, Nallegudstjänst, A.Lindström, N.Burgmann, H.Hollméus.

Syncenter
Frostpriser
Bågar -50% - 70%

Ögonläkare, optiker hos oss!
Nykarleby Syncenter
Topeliusespl. 12, Nykarleby
tel. 06-722 0770
fax 06-722 1572

Beställ tid!

kl. 14 Tenala kyrka, Nallegudstjänst, A.Lindström, N.Burgmann, H.Hollméus.
kl. 16 Ekenäs kyrka, Nallegudstjänst, A.Lindström, N.Burgmann, H.Hollméus.
www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 8.3, 3 s. i fastan, kl 10: högmässa i Degerby kyrka. Hellsten. Kyrkkaffe på Rosenbergs.
Må 9.3 kl 18.30: bibelgruppen i Prästgården. Hellsten.
To 12.3 kl 9.30-11.30: familjecafé i församlingshemmet. Lindström, Hellsten.
To 12.3 kl 14: församlingsträff i församlingshemmet. Lindström, Hellsten.
To 12.3 kl 18: kyrkofullmäktige sammanträder i församlingshemmet.
Verksamhet på finska:
Pe 6.3 klo 18: monitoimikerho (1.-4. luokan oppilaille) seurakuntatalon alakerrassa.
Ti 10.3 kl 13: laulupiiri seurakuntatalossa.
Ti 10.3 klo 17.30: varhaisnuorten kerho seurakuntatalon alakerrassa.
Ke 11.3 klo 18: Raamattupiiri Bläckhor-netissa.

ESBO STIFT

LOJO

Ti 10.3. kl.13.30: Svenska kretsen i Virky kyrka. Läsmöte. Korte och Nurmi. Taxi.
Sö 15.3. kl.12.00: Familjegudstjänst i Lilla Lars, Lojo. Kuismannen och Saario, kyrkavård Nurmi. Soppa. Kyrktaxi.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplaten 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net **MEMORIA**

Begravningsbyrå & Blomstertjänst
JOUR 24 h
Ab-G Sandell
Tel. 458 5688

Hautausuimisto & Kukkopalvelu
Päivystys 24 h

Kyrkoesplanaden 13, 21600 PARGAS
Kirkkoesplanaadi 13, 21600 PARAINEN

Hedra minnet
Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst
P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

I sorgens stund är du inte ensam

HOKELANTOS BEGRAVNINGSTJÄNST
En byrå med komplett service.

60

HOK-ELANTO

HELSINGFORS
FORUM tel. 010 76 66620
HAGNÄS tel. 010 76 66500
MALM tel. 010 76 66630
TÖLÖ tel. 010 76 66530
ÖSTRA CENTRUM tel. 010 76 66590

VANDA
DICKURSBY tel. 010 76 66560
MYRBACKA tel. 010 76 66600
KERVO tel. 010 76 66550
HYVINGE tel. 010 76 66580
(0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min)

ESBO
ALBERGA tel. 010 76 66610
ESBOVIKEN tel. 010 76 66640
HAGALUND tel. 010 76 66570

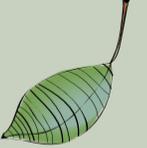
TELEFONJOUR 24 h:
050 347 1555

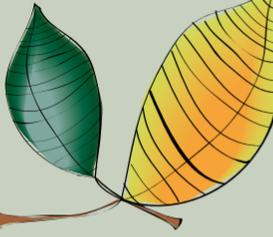
hok-elannonhautauspalvelu.fi • perunkirjoitustoimisto.fi

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP
KYRKPRESSEN

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ung arkitekt med fast anställning söker ettan i innerstad Hfors. Rökfri. 0405959653/Emmi

En skötsam 56 årig kvinna letar efter bostad 33-45 m2 i Hfors eller Esbo, helst med balkong, hyran under 700€. Rökfri. Ring 0402438665 eller e-posta etnnythem15@gmail.com

Ung, gift kvinnlig banktjänsteman önskar hyra en etta i Helsingfors snarast möjligt. Rökfri. Har inga husdjur. Tel: 050-4103114

Gift par söker fräsch lägenhet i Jakobstad från Maj. Rökfri, inga husdjur. Minst 50 m2. höghus eller radhus. Tel. 0503438035

Nyutexaminerat par (rökfria/ej husdjur) som jobbar heltid söker en tvåa i Helsingfors centrum. tel. 0408355010 /Isabella

UTHYRES

Renoverad tvåa, kök och inglasad balkong (53m²), på översta vån. i lummigt Brändö, Hfors uthyres från april. Centrum<10min med metro. Hyra:1250€+vatten Tel: 040-7533113/Anna

Trea i Esboviken.76 m2. Bra planlösning, stor inglasad balkong mot park, bra trafikförbindelser, all service nära (Sökö och Lippulaivas köpcentrum, simhall, ishall mm). Nära till havsstrand. Lämpar sig även för 2 stud. Hyra 1000€. Elis Aganimov 0440901042.

Nyrenoverad lägenhet 43 m2, 2r+kv+balk. i J:stads centrum uthyres till skötsam person. Ring 0503343228

DÖDA

Textilläraren
**Magda Viola
Johanna Wegar**

* 14.11.1931 i Purmo
† 29.1.2015 i Piteå

Sörjes av syster och bror
med familjer, släkt, vänner
och kollegor.

Tryggare kan ingen vara
än Guds lilla barnaskara
LS Sv. psb 248

Tack för visat deltagande.

Begravningsgudstjänst
har hållits i Piteå kyrka.
Urnsättning i Kristinestad.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar material.

MIN
FÖRSAMLING

Restaurangen öppen Söndagar 12-16
Cafe öppet dagligen från kl. 09:00

Välkomna önskar
Ralf & Christophe

Replot bro - Tel. 06.352.12.00

STORA SCENEN
**TRE SYSTRAR
OCH EN BERÄTTELSE**
BASERAD PÅ LARS SUNDS SUCCÉROMANI
DRAMATISERING AV ERIK NORBERG

**DEN
BESYNNERLIGA
HÄNDELSEN**
av Mark Haddon - Simon Stephens
**MED HUNDEN OM
NATTEN**

VALD TILL ÅRETS VIKTIGASTE PJÄS
AV TIME MAGAZINE ÅR 2014.

WASA TEATERS BILJETT KASSA
Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI | WWW.WASATEATER.FI

Visste du att...

du kan lämna in din hyresannons via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

www.kyrkpressen.fi

Nu är det ännu roligare och lättare att samla in pengar till sin klass, skola eller lag!

Gilla oss på Facebook - tävla om ett produktpaket!

mosho
varainhankintaa | medelanskaffning

ENKELT OCH LÖNSAMT!
Förtjänst
5€/pkt!
MOSHO INSPIRES OUR TEAM

Moshos produktsortiment förnyas!

De nya förpackningarna innehåller hudvårdsprodukter för olika målgrupper. Det finns handtvålar, duschgeler, hudvårdskrämer m.m. Bekanta dig med våra härliga nya produkter på **mosho.fi**. Där kan du snabbt räkna ut hur ni kan nå ert mål utgående från hur mycket pengar som behövs.

LINDY
made in skaftung

Måttbeställda fönster och dörrar
till alla byggprojekt.
Även montering.

Ikkunoita ja ovia mittatilaustyönä
kaikkiin rakennusprojekteihin.
Myös asennus.

Thomas Lindberg
Västraändsvägen 180
64480 Skaftung
thomas@lindy.fi
(06) 222 9321, 044 516 8689
www.lindy.fi

INKAST KAJ HEDMAN

Kulisser

DET MESTA av vårt sociala, religiösa, politiska, ekonomiska liv, ja, det mesta av allt vi engagerar oss i, karaktäriseras av kulisser. Vi förnekar våra synder, våra tillkortakommanden, våra misstag – och vi gör det både på en individuell och en kollektiv nivå.

Varför skulle vi annars ha så många skilsmässor, så mycket familjevåld, rasism eller fördomar?

Varför skulle vi annars många gånger dölja våra innersta känslor, eller varför skulle vi till exempel låtsas som om vårt land är så underbart, vår skola så fin, eller vår sjukvård så perfekt, då vi alla vet att sådan låtsaslek till stor del är en enda teater, en vacker uppsättning av idéer, en blandning av saga och verklighet?

Den rena, råa sanningen är att landet har förlorat solidariteten mellan grupperna och individerna, och att nedskärningspolitiken inte är någon sent insedd plikt eller något förbigånget förnuft, utan ett desperat försök att sopa de många problemen och orättvisorna under mattan. Samtidigt målas hårt arbete och sänkta skatter upp som en livsnödvändighet.

Ronald Reagan var den president som på allvar förde in kristendom och tro på den politiska agendan i Förenta Staterna. Innan hans tid höll man sig mest till den traditionella uppdelningen av kyrkor och stat, åtskilda, respekterande varandra, men på ett behörigt avstånd.

I dag finns det socialt progressiva och ekologiskt medvetna kristna rörelser som även har en politisk tyngd i USA, och som kommer många till nytta. Men för det mesta har en så kallad kristen livssyn inte på rätt sätt tillfört det samhället något gott. Det har mest blivit strider och inskränkthet.

Det är ändå pengarna och maktbegäret, den individuella framgångsteologin i sekulär form, som råder och regerar, ungefär som i tv-serien House of Cards.

JESUS, APOSTLARNÄ och de första kristna var däremot inte mycket för att bygga upp kulisser. Snarare var de angelägna om att riva ner sådana. Jesus gick ut med sina utsagor, sina råd och sin teologi så rakt på sak att makthavarna, de rika och mäktiga, och de som trodde att de hade den enda rätta bibeltolkningen, först tappade konceptet, och sedan, då de hade samlat sig, beslöt att ta livet av honom.

Det här med att bygga upp firmor, bolag och företag som ska göra enorma vinster som sedan förutses "droppa ner" på de fattiga och mindre lyckade individerna, är så långt bort från Jesus syn på människan och hennes samhälle som något kan vara.

Inte skulle Jesus ha sett snett på ett gäng punkare som var "funktionshindrade" men ändå vann uttagningen till Eurovison, och inte skulle han ha suttit vid honnörsbordet då bankirer och statschefer firar kulissframgångar med pompa och ståt. Han skulle hellre ha bott och vistats med bostadslösa och knarkare än med dem som bär oklanderliga kostymer och säger sig måna om samhället, men som mest upprätthåller kulisser.

Kaj Hedman är författare och kulturjournalist från Karleby.

ALKOHOLISM ANHÖRIG

Ja, du ska ta hand om dig själv!

Till den person som i KP nr 7 i spalten Väga fråga skrev om sin mans alkoholproblem: Ja! Jan-Erik "Nanne" Nyberg, som svarade på frågan, har säkert tolkat situationen rätt.

Tyvårr är ju alkoholism/missbruk den vanligaste folksjukdomen i Finland. Alkoholism är en sjukdom, en familjesjukdom, och tyvårr står ju de närstående ännu i skuggan av missbrukaren.

Många gånger kan en del av de närstående bli ännu sjukare än missbrukaren, men – vart ska de vända sig? Vem förstår dem och kan hjälpa och

stöda? Förstår den närstående själv att hon/han "insjuknat"?!
Hustrun, som skrivit till KP och fått svar i nummer 7, har reagerat och insett att hon skulle behöva hjälp, stöd, någon att prata med! Bra att du kontaktat KP!

Jag skulle råda Dig att ta kontakt med Al-Anon, en självhjälpsgrupp för närstående till alkoholister, på Din hemort. Tyvärr finns det inte så många svenskspråkiga Al-Anon-grupper i Finland. Gå in på www.al-anon.fi och kolla var de finns. Om Du behärskar

finska, sök Dig till en finsk grupp.

Vasa-gruppen (svensk) finns inte på nätet. Vi träffas varannan vecka. (Kontakta Marianne 050-3370339 för mer information.)

I en Al-Anon-grupp finns bara närstående till alkoholister och alla i gruppen vet vad det är frågan om och förstår Dig som ingen annan gör.

J-E Nybergs svar börjar jag inte upprepa, men ... också jag tycker att det skulle vara viktigt att Du nu börjar ta bättre hand om Dig själv!

Gud, giv mig sinnesro – att acceptera de människor jag inte kan förändra. – förändra den människa jag kan. – och inse att den människan är JAG.

Mer om anhöriga/närstående hittar Du på : www.al-anon.fi (på finska), www.al-anon.se (på svenska). A-rådgivningen på Din hemort hjälper också anhöriga.

MARIANNE SIERMALA
Stödförening för närstående till missbrukare r.f./MS

PENSIONÄRER EKONOMI

Pensionärerna är inga fripassagerare

En fjärdedel av Finlands medborgare är pensionärer. Vi anses ofta vara en passiv del av befolkningen. Pensionärernas andel i vår nationalekonomi är dock betydande – det är således felaktigt att betrakta oss som en passiv grupp som förorsakar bara kostnader.

Vi är en betydande grupp som köper den privata sektorns tjänster. I bakgrunden finns en kort-siktig politik som går ut på att belasta pensionärerna med extraskatter, såsom det brutna indexet och pryglaskatten, samt att skära ned pensioner.

Vi finansierar således på två sätt vårt samhälles verksamhet. Då pensionsanstalterna har medel att utbetala pensioner till och med för hundra år framåt ("Inget bekymmer, pensionspengarna räcker till" rubrik i Kauppalehti 14.8.2014), så borde man kunna höja på pensionsnivån och avskaffa ned-

skärningarna. Med detta skulle man minska behovet av sådant socialskydd som förorsakas av små pensioner. I Tyskland uppmanar till och med centralbanken att höja på lönerna för att öka den inhemska efterfrågan. Avskaffandet av pensionsnedskärningar och förhöjning av pensionerna skulle ha en motsvarande inverkan.

Vi pensionärer är således ej en passiv del av befolkningen utan en betydande finansiär av samhället. Då vi redan nu och i synnerhet i framtiden också är den mest betydande gruppen som köper den privata sektorns tjänster, är det inte utan betydelse för vår nationalekonomi vilken pensionärernas utkomst är.

Vi pensionärer är således ej en passiv del av befolkningen utan en betydande finansiär av samhället. Då vi redan nu och i synnerhet i framtiden också är den mest betydande gruppen som köper den privata sektorns tjänster, är det inte utan betydelse för vår nationalekonomi vilken pensionärernas utkomst är.

SEPPO KANERVA
kommodor i a, stadsfullmäktig (saf) H:fors

SANERING DOMPROSTGÅRDEN

Ventilationen ska ses över

Gamla trähus ska hanteras varsamt. Helsingin Sanomat den 19.1.2015 berättade och varnade om misslyckade fall. Nu är domprostgården i Borgå på tapeten.

Vid stora rör- och linjesaneringar i Helsingfors har det hänt att många höghushem – då ventilationen renoverats i samband med annat arbete – blivit kyligare och dragigare än förr. Ventilationsfirmor med sina ivriga konsulter och mätningssparater kan påverka okritiska disponenter och sty-

relser att genomföra extra arbeten, även onödiga. Man hör om hem, där man köpt extra värmebatterier mot kyla och drag. Vintern är lång, och när ventilationen blir effektivare, särskilt nattetid, känns draget obehagligt. Saken är inte lätt att korrigera. Och människan, det känsligaste instrumentet, blir inte alltid trodd, även om grannar observerat samma sak.

IRMELI LEHTONEN
pensionär, Helsingfors

Fontana Media har en ny webbplats!
Klicka dig in på www.fontanamedia.fi och beställ böcker för både stora och små.

Psst! Glöm inte heller bort att gilla oss på Facebook! Bland de nya gillarna lottar vi ut en bok.

Fontana Media tfn (09) 612 615 30

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

HISTORIA KORSTÅG

Problemen mellan kristna och muslimer startade inte i samband med korstågen.

Kjell O Lejon, professor i religionsvetenskap, skriver om korstågen i Dagen.

INTELLEKTUELLA RELIGION

Postsekulärt i Finland

Anna-Stina Nykänen skriver i Helsingin Sanomat att vi lever i en postsekulär tid, då de intellektuella måste acceptera att religionen inte är på väg att försvinna, de måste ta ställning till den.

"Det svåraste är att ta dem som tror på allvar. För att kunna förstå dagens fenomen måste man möta dem som tror öga mot öga, som vuxna och ansvarsfulla människor. Man kan inte sticka huvudet i busken då man står framför en brinnande buske."

De söker kyrkans själ

En kyrka måste man gå in i och använda för att kunna säga om den är vacker.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Närmar man sig Viks nya kyrka i Helsingfors från fel håll förstår man kanske inte att det handlar om en kyrka över huvudtaget. Men från rätt håll, huvudingångens sida, ser man en märklig byggnad med väderbitet spåntak. Vad gömmer sig inuti den? Mycket mer.

– Det finns så mycket intressant att säga om kyrkor! säger **Hans-Peter Holmstén** som leder kursen Konsten i våra kyrkor och kapell på Helsingfors Arbis.

Hans grupp intresserar sig inte för det söndertittade utan väljer i stället kyrkor som få besökt tidigare. I vår har de hunnit med Grankulla kyrka, kapellet i västra Böle och ortodoxa kyrkan i Hagalund, Esbo.

Många tidningar har publicerat artikelsier med bilder på de "fulaste byggnaderna" eller "fulaste kyrkorna", och då står de moderna kyrkorna där på rad. Holmstén tycker det är orättvist.

– Hur en kyrka ser ut utanpå och hur den ser ut inuti är två helt olika saker, säger han.

Hans grupp av konstintresserade har samlats och följer kyrkvaktmästare **Seija Hulkkonen** i spåren. Hon har jobbat i Viks kyrka under hela dess tioåriga existens och kan den som sina fem fingrar. Hon plockar fram ett spån, ett likadant som ytterväggen är beklädd med, ur skåpet i sakristian.

– Se hur aspspånen såg ut då de var nya. Nu har de bytt färg till silver.

Kyrkan planerades för tio år sedan av arkitekt **Samuli Miettinen** tillsammans med ett team vid arkitektbyrån JKMM.

– Ytterväggarna är asp, allt här inne är gran. Tanken var att man skulle få en känsla av skog. Se på pelarna uppe i taket – de ska vara som en sorts lövverk, berättar Hulkkonen medan gruppen lydigt vänder sina blickar upp mot höjden.

Vi studerar altartavlan i mahogny och silver. Den heter Livets träd och är ett verk av bildkonstnär **Antti Tantu**.

– Och se på träet som är bas för dopfunten, tanken är att det ska se ut som drivved, som någonting som länge legat i havets djup, förklarar Hulkkonen.

Vi hittar skåp för förbönslappar, böneskåp, små detaljer som en korg med tråklossar som läggs i de hål som uppstår om en stol avlägsnas ur kyrksalen. Alla stolar, bänkar och bord är ek och köken får många att sucka av avund – tänk om man hade så snyggt kök hemma hos sig!

– Eftersom Malms kyrkogård ligger alldeles intill var vi först rädda för att Viks kyrka skulle bli en sorts jordfästningskyrka. Men så blev det inte. Isjälva verket döps här över hundra barn per år, berättar Seija Hulkkonen.

Kyrkans klubbtrymmen fylls med barn varje dag, och vi får höra att den lilla miniatyrtoaletten väckte sådan munterhet hos en japansk gäst att han hade svårt att ta sig ut, så mycket skratade han. Här ordnas olika musikstun-

I **VIKS** kyrka går det mesta att flytta på, så också korset på altaret, visar kyrkvaktmästare Seija Hulkkonen.

ALLA KYRKOTEXILIER i Viks kyrka är designade av Hanna Korvela.

ORGELN ÄR byggd av Porthans orgelfabrik.

SÅ HÄR såg takspånen ut då de var nya. Nu har de bytt färg (se nedan).

EN INTRESSANT kyrka, tycker konstkännarna som deltar i Helsingfors Arbis kurs. (Hans-Peter Holmstén till höger, några saknas på bilden.)

der för unga och gamla, en teatergrupp för unga vuxna, samtalsgrupper och konserter.

– Kyrkan har väldigt god akustik. Det är mycket livligt här och ofta måste vi tacka nej till grupper som vill samlas här helt enkelt för att det inte finns rum.

Kring Viks kyrka har en helt ny stad vuxit upp. Hans-Peter Holmstén har sett en filmsnutt om hur tiotusentals Helsingforsbor samlades här då luft-

skeppet Graf Zeppelin år 1930 skulle landa ungefär precis där kyrkan står i dag. Då fanns här bara åkrar. Den gången åkte alla Zeppelinentusiaster till Vik alldeles i onödan eftersom vinden var så hård att skeppet inte kunde landa.

I dag behövs inget luftskepp för att man ska vilja ta sig till Vik, det räcker med en kyrka.

– Jag skulle gärna komma hit på nytt,

har ni alltid öppet? undrar en av deltagarna.

Seija Hulkkonen säger att det är bara att ringa på dörrklockan om dörren är låst, här finns alltid någon på plats.

– Du har en vacker arbetsplats! får hon höra.

– Jovisst, svarar hon.

– När jag kommer på jobb igen efter semestern och går in i kyrksalen – då minns jag det.

En pastor promenerar gatan fram och upptäcker en liten pojke som står vid en dörr och försöker ringa på en dörrklocka som sitter alldeles för högt uppe för att han ska räckas till den. Pastorn bestämmer sig för att göra dagens goda gärning, går fram till dörren, klappar pojken vänligt på axeln och trycker på dörrklockan. Sedan böjer han sig ner mot pojken, ler mildt och frågar: – Och nu då, unge man? Pojken svarar: – Och nu springer vi!